

NINA PAPI A JOSUA

Na Vuresi Makaliana Na Omea Ara Marea Tana Papi Iani

Ilaona nina papi **A Josua** e totu na turupatuna kalina a Josua, aia na tuguna a Moses, e ida vanigira na tinoni ni Israel, mara ba bokigira na vera sui tana Kanaan. Ara danga na omea loki ara maregira tana papi iani, vaga na savu tana na Kô Jordan, na tangoliana na vera ni Jeriko, ma na vailabu loki i Ai, ma na vaolusiana niqira vaitasogi koluana God. E kesa na butona tana na papi iani ara donadouginia bâ igira na tinoni sui. Aia e tsarivaganana ia, “Kalina ia igamu kamu vilia asei kamu aqo vania ... Inau ma niqu tamadale i tugami sauba kami tu aqo vania moa na Taovia.” (24.15)

Na Omea Ara Marea Tana Papi Iani

Ara tangoligira na vera tana Kanaan 1:1-12:24

Ara votagira na butona na kao babâ 13:1-21:45

Igira na puku ara totu i longa ara visutugua tana niqira butona kao 22:1-34

Nina goko na vaimolo a Josua 23:1-16

Na tinoni ara vaolusia niqira vaitasogi kolua God i Sekem 24:1-33

God e Ketsalia a Josua Ke Bâ Tangoligira Na Vera Tana Kanaan

1 Mi murina na mateana a Moses, aia nina maneaqo na Taovia, ma na Taovia e goko vania a Josua, aia gana sasanga a Moses, na dalena a Nun.

2 Me tsarivania, "A Moses niqu maneaqo inau aia e mate nogo. Migoe ko tû kalina eni, mo ko vangarau segenimu kolugira sui lakkala na tinoni ni Israel na savu tana Kô Jordan, na vano tana butona kao inau sauba kau sauvanigamu.

3 Me pipi nauna moa i tana igamu sauba kamu liuvia, inau sauba kau sausui lakkala vanigamu, vaga au vekevaninogoa a Moses.

4 Ma nimui votavota sauba ke tû i ata tana kaomate, me ke ba tsau i vava tana Vungavunga Lebanon; me ke tû tana Kô Euprates tabana i longa, me ke liu bâ tana niqira butona kao igira na Het, me ke votu me ke ba tsau tana Tasi Loki ara soaginia na Mediteranean.

5 Migoe a Josua, inau au vekevanigo laka tana maurimu popono e tagara lelê goto ke kesa ke tangomana na tuliusiamu igoe tana vailabu. Minau sauba kau totu kolugo igoe vaga nogo au totu kolua a Moses. Eo, sauba kau totu kolugo sailagi; me utu goto kau tsonilego sa dani.

6 Ko padakuti matena mo ko malagai, rongona igoe nogo sauba ko lia qaqira ida na tinoni girani kalina kara ba totu tana butona kao iani, aia nogo na kao au vekenogoa vanigira na mumuaqira.

7 Eo, migoe ko padakuti matena moa mo ko malagai dou; ma nimu aqo ko taoni poponoa na Ketsa aia a Moses niqu maneaqo e saunogoa vanigo. Mo ko laka saikesa goto na mololeana

ke kesa na turina, ma ti ko nauvaganana ia, me sauba ko gini tangomana pipi sui tana omea ko naua, atsa moa ti iava ko vano.

⁸ Ma nimu aqo nomoa ko tsokovulagia na papi na Ketsa i mataqira na toga pipi kalina kamu sai na lotu. Mo ko padakakaia i tobamu na dani ma na bongi, mo ko reidoua laka ko taonidougira pipi sui na omea ara marea i laona. Me ti ko nauvaganana ia, me sauba ko tamaniginia ke danga nimu omea, mo ko gini tangomana pipi tana omea ko naua.

⁹ !Ko pada sailaginia moa laka inau au ketsaligo ko padakuti matena mo ko malagai dou! Ko laka goto na matagu se na tobaruka, rongona inau na Taovia nimu God, me sauba kau totu kolugo pipi sui tana nauna i tana ko vano.”

A Josua e Ketsaligira na Tinoni Kara Vangaraua na Sage Tana Kanaan

¹⁰ Mi tana ma Josua e tû me ketsaligira na tinoni lokiloki

¹¹ kara liu i laoqira na tinoni sui ara tototu i tana, ma kara tsarivaganana vanigira, “Kamu vangarau manogatia gamui mutsa gana na vavano, rongona e kau moa e tolu na dani me sauba kamu savu tana Kô Jordan, ma kamu totuvia na butona kao aia nogo na Taovia nimui God e sauwanigamu.”

¹² Ma Josua e tsarivanitugira na puku konina a Ruben, ma Gad, ma na turina na puku konina a Manase,

¹³ “Kamu padatugua nina goko a Moses, aia nina maneago na Taovia, kalina aia e tsarivanigamu laka na Taovia nimui God sauba ke

vanigamu na butona kao ieni e totu tabana i longa na Kô Jordan ke lia na veramui.

¹⁴ Migira na taumui, ma na dalemui, migira goto nimui buluka sui, kara totuvisu sui ieni, migira moa nimui mane vaumate, igira ara tangolia gaqira sagore gana na vailabu, kara ida savu vanigira na kulaqira gana kara sangagira,

¹⁵ poi kara totuvia na butona kao popono e totu tabana i tasi na Kô Jordan, aia nogo na kao na Taovia nimui God e saunogoa vanigira. Mi kalina aia na Taovia ke molodougira sui lakalaka na puku ni Israel kara toturavi kesa tana niqira butona kao dou bâ, migamu sauba kamu visumaitugua, ma kamu totu ieni tana nimui butona kao segeni nogo igamu ieni tabana i longa na Kô Jordan, na kao aia Moses nina maneaqo na Taovia e tusunogoa vanigamu.”

¹⁶ Migira ara tuguvisia nina goko a Josua mara tsarivania, “Eo, igami sauba kami naua pipi sui na omea vaga igoe o tsaria vanigami, ma kami vano iava moa i tana igoe ko molovanogami.

¹⁷ Me sauba kami rongomangamu dou, vaga moa kalina igami ami rongomangana a Moses. !Ma na Taovia nimu God ke totu sailagi kolugo vaga moa kalina aia e totu kolua a Moses!

¹⁸ Masei moa ti vaga ke tau tutunina laka aia God nogo e sauvanigo na susuliga gana na tagao, me ke petsakoe me ke tau goto muria nimu ketsa igoe, na tinoni vaga ia e dou nomoa ka matesia. !Migoe moa ko padakuti matena mo ko malagai dou!”

2

*A Josua e Molovanokaira Ruka Na Mane Kara
Ka Ba Tuvia Na Vera ni Jeriko*

¹ Mi muri, ma Josua e molovanokaira ruka na mane gana na togatoga ara ka totu i Akasia me tsarivanikaira, “Kamu ka vano dodo ma kamu ka tuvidougira na vera sui tana Kanaan, me putsikae bâ na verabau ni Jeriko.” Mi kaira ara ka tû mara ka vano, mi kalina ara ka ba tsau i Jeriko, mara ka vano na maturu i valena kesa na rebi, aia ko Rahab na soana.

² Mi kalina aia na taovia tsapakae ni Jeriko e rongomia laka visana na mane ni Israel ara mai tana bongi ia tana valena ko Rahab gana na tuviana na verana,

³ maia e tû me mologoko vania ko Rahab me tsarivania, “!Ara ka ruka na mane i laona na valemu igoe ara ka mai na tuviana na vera popono! !Ko raikaira ma kara ka mai ieni!”

⁴⁻⁶ Maia ko Rahab e molopoikaira nogo na mane kaira tana e atsa i gotu i kelana na valena me tsavupoiginikaira na tsupu na voivoi aia e molo tsupulagininogoa i tana. Maia ko Rahab e tuguvisia nina goko na taovia tsapakae me tsarivania, “E mana rago laka ara visana na mane ara mai i valequ, mau tau moa dona iava ara talumai. Mara mololenogoa ieni tana tagu e sû tsotsodo na aso, idavia kalina e tau vati vongo na banina na vera. Minau au tau goto veisuakaira laka iava ara ka vavano. Mau padâ ti vaga kamu tsari tsakutsaku ka muriqira me sauba tangomana kamu ba tsaulikaira moa.”

7 Mi kalina igira nina mane vaumate na taovia tsapakae ara moro tagara i valena ko Rahab, mara tû mara mololetsakua na vera, mara takuvitsarikaira na mane ni Israel, me vongo na banina na vera. Migira ara lalavekaira moa na mane ni Israel poi kalina ara ba tsau tana nauna i tana e taligu savu na sautu tana Kô Jordan.

8 Mi kalina ara ka tau yati maturu moa kaira na mane togatoga ni Israel, maia ko Rahab e dato bâ i ka koniqira

9 me tsarivanikaira, “Inau au donagininogoa laka na Taovia e vanigamu nogo igamu na tinoni ni Israel na butona kao popono ieni. Me pipi na tinonina na vera iani ara gariri rongona ara mataguni sosongoligamu igamu.

10 Igami ami rongominogoa na turupatuna na omea e laba kalina igamu amu mololea i Ejipt. Maia na Taovia e naua me gini mamatsa kuti na Tasi Tsitsi, migamu amu liu lê tana mamatsana. Mami rongomigotoa na mate koegua amu nauvanikaira a Sihon ma Og, kaira ruka niqira taovia tsapakae na Amor ara ka totu tabana i longa na Kô Jordan.

11 Eo, mi kalina tsotsodo ami rongomia na turupatu vaga gira tana rongomui igamu, migami ami gini matagu loki sosongo; me puka lê gamami malagai. Rongona na Taovia nimui God aia e God i gotu tana baragata, mi lao ieni tana barangengo.

12 Mi kalina ia ikagamu kamu ka gini vatsa tana asana ka nimui God laka sauba nomoa kamu ka galuvegira igira sui i laona na valena tamaqu, vaga nogo inau au galuvekagamu. Me

dou ti kamu ka sauvaniau kesa na padapada gana kau gini norukagamu.

¹³ !Ma kamu ka vekevaniau laka sauba kamu ka gaegira na tamaqu, ma na tinaqu, na tasiqun mane ma na tasiqun daki me pipi niqira tamadale! !Kamu ka laka na tamivaniaqira nimui tinoni kara matesigami!”

¹⁴ Mi kaira na mane ni Israel ara ka tsarivania ko Rahab, “!God ke matesikagami ti vaga kami ka tau manalia ka nimami veke ami ka nauvanigo! Me ti vaga igoe ko tau goto tsarivulagi vania ke kesa na omea kagami ami ka naua ieni, mi kagami goto ami ka vekevanigo laka kalina aia na Taovia ke moloa i limamami igami na Israel na butona kao iani, me sauba i kagami kami ka galuvegamu dou!”

¹⁵ Na valena ko Rahab e totu bulu bâ tana baravatuna na vera ia. Maia nogo na rongona te e gini tangomana ko Rahab ke molotsuna kaira na mane karani ginia na itai tana ovaova gana na bisi.

¹⁶ Me tsarivanikaira, “Kamu ka tsogovano tana kao vungavungaga rongona kara tau tsodokagamu nina mane vaumate na taovia tsapakae. Ma kamu ka ba taopoi i tana ke tolu na dani poi kara visumaitugua igira. Mi murina ia ti kamu ka visutugua i ka veramui.”

¹⁷ Mi kaira na mane ara ka tsarivania ko Rahab, “Eo, sauba kami ka manalia manana na veke igoe o raiginikagami na vekeana.

¹⁸ Miani moa na omea nimu aqo igoe ko naua. Kalina ti vaga igami na Israel kami mai na bokiana na veramu, ma nimu aqo igoe ko soria na polo tsitsi iani tana ovaovana gana na bisi

i tana igoe o molotsunakami i konina. Mo ko adigira na tamamu ma na tinamu ma na tasimu, me pipi sui na tinoni i laona na valena tamamu, ma kara mai sai sui ieni tana valemu igoe.

¹⁹ Me ti vaga ke kesa ke rutsu tania na vale iani tana tagu ia me ke mate, sauba ke tau nimami sasi igami, nina sasi segeni nogo ia. Me ti vaga ke kesa i laona na vale iani kolugo igoe ke mate tana tagu ia, maia nimami sasi manana nomoa igami.

²⁰ Me ti vaga igoe ko tatamanga vania ke kesa tana rongona na omea i kagami ami ka naua, mi tana sauba e utu goto kagami kami ka manalivanigo na veke igoe o raiginikagami na nauana.”

²¹ Maia ko Rahab e tabea ka niqira goko me molokaira kara ka vano. Mi kalina ara ka vano nogo kaira, maia e adia na polo tsitsi ara ka sauvania, me soria tana ovaova gana na bisi i valena.

²² Mi kaira na mane togatoga ara ka tsogovano tana tetena mara ka ba taopoi i tana. Migira nina mane vaumate na taovia tsapakae ara lalavekaira polipoponoa na kao mangasâ ia i laona e tolu na dani popono, mara tau goto reikaira. Mi muri te ara visutugua i Jeriko.

²³ Mi kalina igira na mane ni Jeriko ara visu sui i vera, mi kaira na mane togatoga ara ka tsunamai talu tana tetena, mara ka ba savu i kô, mara ka visutugua i konina a Josua. Mara ka ba turupatuna vania a Josua pipi sui na omea e laba vanikaira.

²⁴ Mara ka tsarigotoa vania, “E mana sosongo

nomoa laka na Taovia e molonogoa i limada igita na butona kao popono ia. Eo, migira sui na tinoni ara mauri tana vera ia ara matagunigita sosongo nogo igita.”

3

Na Tinoni ni Israel Ara Savu Tana Kô Jordan

¹ Mi tana matsaraka dani ngana, maia Josua migira sui na tinoni ni Israel ara mamata bongibongi, mara mololea i Akasia mara vano tana liligina na Kô Jordan, mi tana ara vaturikaea niqira valepolo, mara totu tana poi ke tsau na tagu dou vania na savu bâ tabana.

² Mi tana tolunina dani, migira na tinoni lokiloki ara tû, mara liu bamai i laoqira na toga,

³ mara tsarivanigira, “Kalina ti kamu reitugira na manetabu kara tu kalagaia nina Bokisi na Taso* na Taovia nimui God, mi tana ti igamu kamu aligiri tsaku ma kamu tsari tu muriqira.

⁴ Igamu amu tau vati tsau moa ieni sa dani, mi tugira nogo sauba kara tu sausautu vanigamu. Ma kamu laka saikesa na ba varangisiana na Bokisi na Taso. Kamu totu ao tetelo ke tugua ke kesa na kilomita na aona.”

⁵ Ma Josua e tû me tsarivanigira na tinoni, “Kamu vangaraudou segenimui, rongona ke dani nogo na Taovia sauba ke aqosia visana na valatsatsa i laomui.”

---

* **3:3 3:3** “na Bokisi na Taso” Aia e kesa na bokisi gai ara baru poponoginia na qolumila laka, mara molotsavua i laona kaira ruka na vatu i tana e totu na mamarena na Sangavulu Ketsa.

6 Mi muri, maia e goko vanitugira na manetabu me tsarivanitugira, “Itugamu kamu tu adia na Bokisi na Taso ma kamu tu idagana sautu vanigira na toga.” Mi tugira ara tu naua na omea vaga aia e tsarivanitugira.

7 Ma na Taovia e tsarivania a Josua, “Na omea inau sauba kau naua i dani eni aia nogo ke naua migoe sauba ko gini loki i mataqira na tinoni sui ni Israel, mi tana ti sauba igira kara reigadoviginia laka inau nogo au totu i konimu goto igoe, vaga moa kalina inau au totu kolua a Moses i sau.

8 Mo ko tsarivanitugira goto na manetabu ara tu kalagaia na Bokisi na Taso laka kalina ti kara ba laba i kô, ma kara tu tsotso tsuna i laona, ma kara tuvata i tana.”

9 Mi muri ma Josua e tsarivanigira na toga, “Kamu mai eni igamu sui ma kamu rongomia na omea ke tsarivanigamu na Taovia nimui God.”

10-11 Me tsarigotoa vanigira, “Mi kalina igamu kamu babâ moa i sautu, mi tana ti sauba kamu reia na Taovia ke tsialigigira lê i matamui igamu igira na tinoni ni Kanaan, migira goto na Het, ma na Hivi, ma na Peres, ma na Gergas, ma na Amor, ma na Jebus. Mi kalina ti kamu reitugira na manetabu kara tu kalagai savu idâ tana Kô Jordan nina Bokisi na Taso na Taovia, aia e taovia kaputia na barangengo popono, mi tana ti igamu sauba kamu donaginia laka aia na God mamauri e totu manana kolugamu me idagana sautu vanigamu.

12 Mi kalina ia kamu vilitugira kara tu sangavulu ruka na mane, kesa ke talumai pipi tana

puku ni Israel.

¹³ Mi kalina tsotsodo tugira na manetabu ara tu kalagaia nina na Bokisi na Taso na Taovia, aia e taovia kaputia na barangengo popono, kara tu moloa tu tuaqira i laona na kô, me sauba kamu reia na Kô Jordan ke totuvata na tatavena, ma na kô e vovotu mai talu i longa sauba ke totukau lê kesa tana nauna i longa.”

¹⁴⁻¹⁵ Mi tana tagu ia, na tagu e raranga na uta, ma na tagu goto i laona na ngalitupa e dona ke tave na obona na Jordan me ke liuvia na poina. Mi kalina igira na tinoni ara mololea i tana na savu tana Kô Jordan, mi tugira na manetabu ara tu ida vanigira kolua na Bokisi na Taso. Mi kalina tsotsodo tugira na manetabu ara tu kalagaia na Bokisi na Taso ara tu moloa tu tuaqira i laona na kô,

¹⁶ ma na kô e totuvata me totukau lê kesa tana nauna i longa ao i Adam, na vera i ligisana i Saretan. Ma na kô e tavevotu tana Tasi Mate e mamatsa kuti saikesa, migira na tinoni ni Israel ara gini tangomana na savu varangisiana nogo i Jeriko.

¹⁷ Tana tagu popono igira na toga ara savu tana kao mamatsa, mi tugira na manetabu ara tu kalagaia nina Bokisi na Taso na Taovia ara tutû moa tana kao mamatsa i levugana patupatu saikesa na Jordan, poi kalina igira na toga ara savu sui tabana.

4

Na Vatu Papadana na Dani Ara Liusavu Mamatsa Tana Kô Jordan

1 Mi kalina igira na toga popono ni Israel ara savu sui nogo i tabana na Kô Jordan, ma na Taovia e goko vania a Josua me tsaria,

2 “Ko vilitugira kara tu sangavulu ruka na mane, me pipi kesa ke talu konina kesa na puku,

3 mo ko ketsalitugira kara tu adia ke sangavulu ruka na vatu, igira nogo na vatu ara totu tana levugana na Jordan tana nauna saikesa i tana ara tu tû tugira na manetabu. Mo ko tsarivanitugira kara tu kalagaia na vatu ma kara tu ba mologira tana nauna i tana igamu sauba kamu maturu ke bongi.”

4 Ma Josua e tû me naua na omea na Taovia e ketsalia ke naua. Me soatugira na sangavulu ruka aia e vilitugira nogo me tsarivanitugira,

5 “Kamu tu vano i laona na Kô Jordan idavitugira na manetabu ara tu kalagaia nina Bokisi na Taso na Taovia nimui God. Me pipi tugamu sui kamu tu kalagaia tango kesa na vatu tana kokovemui, pipi kesa vatuna papadana kesa na puku tana Israel.

6 Ma na vatu girani aia nogoria sauba kara ngiti papadana vanigira na tinoni ni Israel na omea na Taovia e naua vanigira. Mi tana tagu ke mai i muri, kalina igira na dalemui kara veisuagamu tana rongona na vatu girani,

7 migamu sauba kamu tsarivanigira laka na Kô Jordan e totuvata me tau tatave kalina ara kalagaisavua nina Bokisi na Taso na Taovia. Ma na vatu girani sauba kara totu saviliu ngiti papadana vanigira na toga ni Israel na omea na Taovia e naua ieni.”

⁸ Mi tugira na mane ara tu taonia na omea e raiginigira a Josua kara tu naua. Mara tu adia sangavulu ruka na vatu tana levugana na Jordan, pipi kesa vatu na papadana kesa na puku tana Israel, vaga nogo na Taovia e ketsalia a Josua kara tu naua. Mara tu kalagaivanogira mara tu ba molotsunagira tana nauna i tana sauba kara maturu na tinoni.

⁹ Ma Josua e raigira goto visana na tinoni kara molokaegotoa sangavulu ruka na vatu i levugana na Kô Jordan, i tana ara tutû nogo igira na manetabu ara kalagaia nina Bokisi na Taso na Taovia. Ma na vatu girani ara tototu moa i tana tsau mai i dani eni.*

¹⁰ Mi tugira na manetabu ara tu tû moa i levugana na Kô Jordan poi ara naua pipi sui na omea aia na Taovia e raiginia a Josua ke tsarivanigira na toga kara naua. Me vaga goto nogo na omea a Moses e ketsalia a Josua tana idana.

Migira na toga ara liu taligu tsaku sosongo tana Kô Jordan.

¹¹ Mi kalina igira na toga popono ara savu taligu sui nogo, mi tana mara tu datomai tania na kô tugira na manetabu kolua nina Bokisi na Taso na Taovia, mara tu mai ida vanigira tugua na toga.

¹² Migira na mane tana puku tu koniqira a Ruben, ma Gad, ma na turina na puku konina a Manase igira ara adinogoa niqira sagore, ara

* **4:9 4:9** Na “vatu” ara gini goko iani ara totu i tana tû tana tagu ara mologira, me tsaumai tana tagu ara marea na papi iani.

savu taligu ida nogo vanigira na toga vaga nogo a Moses e tsarivanigira kara naua.

¹³ Ara gana ngongo vati sangavulu toga na mane ara vangarau vania na vailabu mara savutaligu bâ tana poina i ligisana i Jeriko. Ma na Taovia e totu kolugira.

¹⁴ Mi tana dani ia, ma na Taovia e molokaea a Josua i mataqira na tinoni sui ni Israel. Migira sui ara kukuni tanisosongolia tana maurina popono, vaga moa kalina igira ara kukuni tania a Moses.

¹⁵ Ma na Taovia e tsarigotoa vania a Josua

¹⁶ laka ke ketsalitugira na manetabu tugira ara tu kalagaia na Bokisi na Taso kara tu datomai tania na Kô Jordan.

¹⁷ Maia Josua e nauvaganana nogo ia.

¹⁸ Mi kalina tugira na manetabu ara tu tsau i tabana kô me tavevisutugua na obona, me tsipudatotugua tana kabikabina.

¹⁹ Migira na tinoni ni Israel ara savu tana Jordan tana sangavulunina dani tana kesanina vula, mara ba totu i Gilgal tabana i longa i Jeriko.

²⁰ Mi tana, ma Josua e raigira kara molopapigira na sangavulu ruka na vatu igira ara adimaigira talu tana Kô Jordan.

²¹ Maia e tsarivanigira na toga ni Israel, “Tana tagu ke mai i muri, i kalina igira na dalemui kara veisuagamu tana rongona na vatu girani,

²² migamu sauba kamu turupatuna vanigira na omea e laba tana tagu kalina igira na toga ni Israel ara savu taligu mamatsa tana Kô Jordan.

²³ Ma kamu tsarivanigira laka na Taovia nimui God aia nogo e naua me gini mamatsa na kô

tana Jordan vanigamu, poi kalina igamu amu savu sui. Me atsa saikesa vaga moa na omea na Taovia e naua tana Tasi Tsitsi ara putsi nogo vati sangavulu na ngalitupa.

²⁴Eo, kamu sasaniginigira na dalemui na omea girani, rongona na tinoni sui tana barangengo popono kara donaginia na lokina gana susuliga na Taovia, migamu sauba kamu gini kukuni sailagi tania na Taovia nimui God na dani ma na dani.”

5

¹Bâ, migira sui gaqira taovia tsapakae na Amor igira ara totu tabana i tasi na Kô Jordan, migira sui goto gaqira taovia tsapakae na Kanaan, igira ara totu i liligina na Tasi Mediteranean, ara rongomia na turupatuna laka na Taovia e naua me gini mamatsa lê na kô tana Jordan poi ara savu sui na toga ni Israel i konina. Mara gini matagu loki sosongo, me puka lê rebona gaqira malagai i mataqira na tinoni ni Israel.

Na Taovia e Kestsalia a Josua Ke Paripapadaqira Na Mane ni Israel

²Ma na Taovia e tsarivania a Josua, “Ko aqosigira visana na gau vavanga mo ko paripapadaqira na mane ni Israel.”

³Ma Josua e aqosigira visana na gau vavanga vaga nogo na Taovia e ketsalia ke naua, me gini paripapadaqira na mane ni Israel kesa tana nauna ara soaginia Na Tetena na Paripapada.

⁴⁻⁶Mi sau kalina igira na tinoni ni Israel ara mololea i Ejipt, migira sui na mane ara mauri

tana tagu ia ara paripapadaqira nogo. Mi muri, kalina igira na tinoni ni Israel ara taligu i laona na kaomate i laona e vati sangavulu ngalitupa, e tagara goto ke kesa na vidaqira na baka mane kara paripapadaqira. Mi tana susuina na tagu ia, migira na mane sui ara loki tugugira nogo na vailabu kalina ara mololea na Ejipt ara mate sui nogo rongona ara petsakoe mangana na Taovia, ma na Taovia e vatsa vanigira laka kara tau goto morosia na kao vuaga dou aia e vekenogoa vanigira na mumuaqira.

⁷ Ma na daleqira nogo na mane girani ara tau saikesa vati paripapadaqira. Maia nogo na vatavata vaolu girani a Josua e paripapadaqira.

⁸ Mi muri kalina ara paripapadaqira sui nogo, migira na toga popono ara tototu dodo moa poi e mavu sui na sasana na papari.

⁹ Ma na Taovia e goko vanitugua a Josua me tsaria, “I dani eni nogo inau au adiligia tanigamu gamui paluvangamâ na totu tseka i Ejipt.” Maia nogoria na rongona ti ara soaginia na nauna ia i Gilgal,* me totu moa tsau mai i dani eni.

¹⁰ Mi kalina igira na Israel ara tototu moa i Gilgal tana poina varangisia i Jeriko, mara lokisia na Dani na Paseka tana ngulavi na sangavulu vatinina dani tana vula ia.

¹¹ Mi tana dani ngana maia nogo na kesanina dani i tana igira ara tuturiga na ganiana na mutsa ara dato i tana: na sila kodokodo ma na bredi e tagara na isti i konina.

---

* **5:9 5:9** Ta na goko Hibru na soa Gilgal e rorongo vaga na goko ‘adiligia’.

¹² Me tû tana dani ia na mana e tau nogo pukatsuna vanigira na Israel, mara tau nogo ganigotoa. Me tû tana tagu ia, migira ara gania moa na mutsa ara dato tana kao ni Kanaan.

Na Taovia e Molovania a Josua Kesa Gana Sasanga Susuliga

¹³ Me kesa dani, kalina a Josua migira na tinoni ni Israel ara tototu moa varangisia i Jeriko, me tavongani laba vania kesa na mane e tangoli isi me tû i matana. Ma Josua e bâ i konina me veisuâ, “?Laka igoe kesa nimami mane vaumate igami, se kesa gamami gala?”

¹⁴ Ma na mane e tsaria, “Tagara goto. Inau gaqira taovia tagao igira nina alaala na mane vaumate na Taovia, mau vasini moa au mai ieni.”

Ma Josua e taokovoragi tana kao tana kukuni taniana me tsarivania, “Inau nimu maneaqo Taovia. ?Nagua vaga igoe o ngaoa kau naua inau?”

¹⁵ Maia gaqira taovia tagao igira nina alaala na mane vaumate na Taovia e tsarivania a Josua, “Ko nusiligia gamu porotua; rongona na kao i tana o tû kalina ia, na kao tabu.” Ma Josua e nauvaganana nogo ia.

6

Igira na Israel Ara Bokia Na Verabau ni Jeriko

¹ Igira na tinoni ni Jeriko ara tû mara von-gokakaigira na matsapakapuna na veraqira, mara molo tinonina kara mataligira gana kara gini tau sagemai igira na Israel. Me gini tau

tangomana ke kesa ke sage se ke rutsu tania na verabau ia.

² Ma na Taovia e tsarivania a Josua, "Ko reia, inau au molonogoa i limamu igoe na vera popono ni Jeriko, kolugotoa nina taovia tsapakae migira sui nina mane vaumate malagai.

³ Migoe kolugira nimu mane vaumate nimui aqo igamu kamu vanovano polia na verabau ia ke ono na dani, ke kesa kalina i laona kesa na dani.

⁴ Ma kara tu vitu na manetabu kara tu ida vania na Bokisi na Taso, mi tugira sui na vitu kara tu tango kesa na tavuli. Mi tana vitunina na dani igoe kolugira nimu mane vaumate kamu vanovano polia na verabau ia ke vitu kalina, mi kalina igamu kamu nauvaganana ia, mi tugira na manetabu kara tu uviuvia tu niqira tavuli.

⁵ Mi muri, ma kara tu uvi tatavatavia na tavuli ke kesa moa kalina. Mi kalina igamu kamu rongomia kara tu nauvaganana ia, migamu sui na mane kamu gu loki mi gotu na liomui, mi tana ma na baravatuna na verabau ia kara viri tsatsora sui. Mi kalina igamu kamu reia ke laba vaga ia, migamu sui na alaala na mane vaumate kamu ba sage saviliu i laona na vera tana nauna nogo i tana amu tutû."

⁶ Mi muri, ma Josua e soasaigira na manetabu me tsarivanitugira, "Kamu kalagaia na Bokisi na Taso, ma kara tu vitu tu vidamui kara tu tango kesa na tavuli ma kara tu ida vania."

⁷ Mi muri maia e ketsaligira nina mane kara tuturiga na vanovano poliana na vera kolugira na mane vaumate igira aia e viligira nogo kara ida vanitugira na manetabu ara tu kalagaia nina

Bokisi na Taso na Taovia.

⁸⁻⁹ Migira sui ara rongomangana a Josua. Mara ida igira na mane vaumate igira aia e viligira nogo gana na vaimatali, mi muriqira igira, mara tsarimai tugira vitu na manetabu ara tu pua tavuli, mara tsari tugira na manetabu ara tu kalagaia na Bokisi na Taso, mi muri tsotsodo e tsarimai kesa goto na alaala na mane vaumate. Mi tana tagu popono ia ara tatangi moa na tavuli.

¹⁰ Ma Josua e tongo vanigira nina mane vaumate na gû, se na tsoniana goto ke kesa na tsaqina goko poi ke tsau kalina aia ke ketsaligira.

¹¹ Mi tana maia Josua e tsarivanigira na alaala na mane girani kara adia nina Bokisi na Taso na Taovia ma kara vanovano polia na verabau ke kesa moa kalina. Mi muri ti kara visumaitugua tana nauna i tana ara tototu ma kara maturu tana.

¹²⁻¹³ Mi tana matsaraka bongibongi na dani ngana, ma Josua e mamata bongibongi me tsarivanigira tugua na manetabu ma nina mane vaumate kara vanovano politugua na verabau na rukanina kalina, vaga ara naunogoa tana idana: ara ida igira na mane vaumate igira aia e viligira nogo gana na vaimatali, mara tsari tugira vitu na manetabu ara tu uvi tavuli, mara tsari bâ tugira na manetabu ara tu kalagaia nina Bokisi na Taso na Taovia, mi muri tsotsodo e tsari kesa goto na alaala na mane vaumate. Mi tana tagu popono ia ara tatangi moa na tavuli.

¹⁴ Mi tana rukanina dani iani, migira ara polia na vera kesa goto moa kalina, mi muri mara visutugua tana nauna i tana ara tototu. Mara

nauvaganana ia i laona e ono na dani.

15 Mi tana vitunina dani, migira sui ara māmata tana varangidani, mara vanovano polia na vera ia e vitu kalina, vaga nogo ara naua e ono nogo na dani tana idana, mi tana dani moa ia ti ara polia na vera ia e vitu kalina.

16 Mi tana vitunina kalina, kalina tugira na manetabu ara tu vangaraaua na uvi tatavataviana niqira tavuli, ma Josua e tsarivanigira na tinoni: “!Kalina nogo ia kamu gu loki rongona na Taovia e sauwanigamu lē na vera ia!

17 Kamu toroveo poponoa na vera ia ma na vangana sui i laona me ke ngiti nimui sausau vania na Taovia. Maia moa ko Rahab na rebi kamu gaea kolugira sui goto ara totu i laona na valena, rongona aia e molopoikaira nida mane togatoga.

18 Migamu kamu laka saikesa na adiana ke kesa goto na omea inau au ketsaligamu kamu sekoligira. Ma ti vaga igamu kamu nauvaganana ia, me sauba kamu alomai vanigita sui na Israel na rota ma na mate.

19 Migira sui na omea ara aqosiginia na siliva, se na qolumila, se na tapalamila, ma na tapalalaka, kamu mololigigira vania na Taovia. Ma kamu mololakagira sui i laona nina valebisi na Taovia.”

20 Mi kalina a Josua e sui na sauana na parovata vanigira na tinoni, mi tugira na manetabu ara tu uvi tatavatavigira niqira tavuli. Mi kalina tsotsodo ara rongomia na tangina na tavuli migira sui ara gu loki mi gotu na lioqira, ma na baravatuna na verabau ia ara tavongani

tsatsora lê. Migira sui na mane vaumate ara dato saviliu tana tetena mara ba sage tana vera mara tangolia.

²¹ Ginia niqira isi ara matesigira sui na tinoni i laona na verabau ia, igira na mane ma na daki, na tinoni vaolu kolugira goto na kavekave ma na tuqatuqa. Mara matesigira sui goto na buluka, ma na sipi, ma na asi.

²² Mi muri ma Josua e tsarivanikaira na mane ara ka vano na tuviana na vera, “Kamu ka vano tana valena ko Rahab na rebi, ma kamu ka adiligimaia ko Rahab migira sui ara totu i laona na valena, vaga nogo i kagamu amu ka vekevania.”

²³ Mara ka bâ kaira, mara ka adiligimaia ko Rahab kolukaira na tamana ma na tinana migira na tasina, migira sui goto ara totu tana valena. Mara ka adimaigira sui, igira na tamadale popono ma niqira tseka, kara totu ravi dou i ligisana na nauna i tana ara tototu igira na Israel.

²⁴ Mi muri te ara mololakena na verabau ia me iru sui saikesa kolugira na tinoni ma na omea sui i laona. Migira moa na omea ara aqosiginia na qolumila, ma na siliva, ma na tapalamila, ma na tapalalaka, ara adigira mara mololakagira i laona nina valebisi na Taovia.

²⁵ Ma Josua e gaea na maurina ko Rahab migira sui na kamana, rongona aia ko Rahab e molopoikaira na mane togatoga aia a Josua e molovanokaira kara ka tuvia na verabau ni Jeriko. Ma na kukuana ko Rahab ara totu moa tana Israel tsau mai i dani eni.

²⁶ Mi tana tagu ia, maia Josua e parovatavigira kakai na tinoni ni Israel me tsarivanigira: “Asei

moa ke tovoa ke logo visutugua na vera ni Jeriko, aia sauba ke totu vangarau moa vania nina kede loki na Taovia.

Masei ke moloa na papakana sauba ke mate na dalena mane ida.

Masei ti ke molokaea na matsapakapuna sauba ke mate na muriti baka.”

²⁷ Ma na Taovia e totu kolua a Josua, ma gana tangironge e kuvia na vera popono.

7

Nina Sasi a Akan

¹ Migira na tinoni ni Israel ara tau muria nina ketsa na Taovia kara laka na adiana ke kesa goto na omea aia e tongo vanigira kara adia. Me tû kesa na mane a Akan na soana, me petsakoe, me adigira nomoa visana na omea na Taovia e tongoa kara adia. Maia na Taovia e gini kore loki sosongo vanigira na tinoni ni Israel. A Akan aia na dalena a Karmi, ma na kukuana a Sabdi, me totu tana duli konina a Sera, na turina na puku konina a Juda.

² Mi tana tagu ia, ma Josua e molovanotugira visana na mane tû i Jeriko ma kara tu vano i Ai. I Ai e kesa na verabau e totu pala longa vania i Betel, me tau ao tania na vera ni Betaven. Ma Josua e ketsalitugira na mane vaganana iani, “Kamu tu vano i Ai ma kamu tu tuvia na vera popono i tana.” Mi kalina tugira ara tu naua na omea e ketsalitugira a Josua kara tu naua,

³ mara tu visumai mara turupatuna vania a Josua mara tu tsaria, “E tau kilia na tinoni sui kara vano na bokiana na vera ni Ai. Ko

molobagira moa kara gana ngongo ruka se tolu toga na mane. Ko laka na moloana na alaala popono na mane vaumate na ba vailabu i tana, rongona na vera ia e tau na vera loki sagata.”

⁴ Me vaga ia, ma Josua e molovanogira gana ngongo moa tolu toga na mane ni Israel kara bokia na vera ia. Migira na tinoni ni Ai ara susuliga liusigira mara pilovisu na Israel mara tsogo lê.

⁵ Igira na mane ni Ai ara takuvigira tuturiga tana matsapakapuna na vera ia poi ara ba tsau i Sebarim. Mi tana migira ara matesigira ara gana ngongo tolu sangavulu ono na mane ni Israel kalina ara tsogo tsuna tana vungavunga. Me tuturiga tana tagu ia migira na mane ni Israel e puka lê na rebona gaqira malagai mara matagu loki.

⁶ Ma Josua migira gaqira ida na Israel ara ratsia na poloqira tana melu loki sosongo, mara tao kovoragi tana kao i matana nina Bokisi na Taso na Taovia, mi tana ara tsaro poi e tsau tana ngulavi, mara tsonia na papasa tana lovaqira na mani sauvulagiana niqira melu.

⁷ Ma Josua e nonginongi tana goko vaga iani, “!Taovia God! ?Na rongona gua nomoa ti igoe o adisavumai gami tana Kô Jordan? ?Rongona ngatsu ko gini mologami tana limaqira na Amor ma kara matesigami sui saikesa? ?Rongona gua ti igoe o tau tamivanigami kami totuvisu moa i tabana na Kô Jordan?

⁸ ?Ma nagua goto kau tsaria inau Taovia, kalina igira na Israel ara pilovisu sui nogo tanigira gaqira gala?

⁹ !Eo, migira sui na tinoni ni Kanaan, ma na tinoni tavosi sui ara totu i laona na butona kao ia, sauba kara rongomia na omea vaga ia e laba. Me sauba kara mai ma kara tupoligami ma kara matesigami sui lakalaka! ?Migoe ma nagua sauba ko naua gana ko dilaginia na tangisekona na asamu?”

¹⁰ Ma na Taovia e tsarivania a Josua, “!Ko tû! ?Rongona gua goto ti o tsatsaro moa tana kao vaganana ia?

¹¹ !Igira na tinoni ni Israel ara sasi nogo! Ara tau manalia niqira tabana na vekesai ara naukoluau inau, aia au ketsaligira inau kara taonia. Migira ara tû mara petsakoe vaniau mara laugira visana na omea inau au ketsaligira na sekoliana. Eo, ara komigira, mi muri mara peropero tana rongoqira na omea igira, mara molopoigira kolugira niqira omea segeni.

¹² Aia nogo na rongona ti ara tau tangomana igira na tinoni ni Israel na tukapusiaqira gaqira gala. !Mara pilovisu lê mara tsogo tanigira rongona igira segeni nogo ara alomaia gaqira kede! !E utu saikesa inau kau totu kolugamu goto poi kalina igamu kamu toroveogira na omea sui lakalaka inau au tongo vanigamu kamu laka na adiana!

¹³ !Migoe ko tû! Mo ko vangaraugira na tinoni na laba i mataqu ke dani. Mo ko tsarivanigira laka inau na Taovia God ni Israel au ngaoa na tsariana na omea iani vanigira: ‘!Igamu na tinoni ni Israel inau au tsarinogoa vanigamu laka kamu toroveo poponoa pipi sui na omea i laona na vera ni Jeriko! Migamu amu tau

rorongo, mamu molovisugira visana na omea inau au ketsaligamu kamu toroveogira. Mi kalina ia nimui aqo kamu tsoniligidigira na omea sui amu komigira, mi muri moa ti igamu kamu tangomana na tukapusiaqira gamui gala.'

¹⁴ Vaga ia, mo ko tsarivanigira laka ke matsaraka igira kara labamai sui lakalaka i mataqu inau, pipi tinoni tana nina puku segeni. Migira tana puku inau sauba kau vililigia sauba kara labamai i mataqu pipi tinoni tana nina duli segeni. Migira tana duli inau sauba kau vililigia sauba kara labamai i mataqu pipi tinoni tana nina vungu segeni. Migira tana vungu inau kau vililigia sauba kara mai tatasa pipi na mane i laona.

¹⁵ Ma na mane aia inau kau vililigia ma kau tsodoa ara totu i konina na omea komikomi aia nogo sauba kamu kodoa, kolugira goto nina tamadale me pipi sui na omea aia e tamanina, rongona aia nogo e alomaia na vangamâ loki sosongo vanigira na tinoni ni Israel, me tau manalia nina tabana na vaitasogi koluau inau."

¹⁶ Ma Josua e mamata bongibongi tana dani ngana, me soasaigira na sangavulu ruka na puku tana Israel. Me adimaigira i matana na Bokisi na Taso pipi tinoni tana nina puku segeni. Mara tsonikutsu, me gado tana puku konina a Juda.

¹⁷ Mi muri, ma Josua e adisaigira na duli sui tana puku konina a Juda. Ma na kutsu e gado tana duli konina a Sera. Mi muri, me adisaigira na vungu sui tana duli konina a Sera. Ma na kutsu e gado tana nina vungu a Sabdi.

¹⁸ Mi muri me adisaigira sui na mane tana nina

vungu a Sabdi, ma na kutsu e gado i konina a Akan, aia na dalena a Karmi, ma na kukuana a Sabdi.

¹⁹ Mi tana e tû a Josua me tsarivania a Akan, "Dalequ, ko tsarivaniau na manana ieni nogo i matana na Taovia na God ni Israel, mo ko katevulagia nimu sasi. Ko tsarivaniau kalina ia na omea igoe o naua. Mo ko laka goto tovoa na poiana vaniaqu."

²⁰ Me tsaria a Akan, "E manana nomoa. Inau au sasi loki sosongo i matana na Taovia na God ni Israel. Miani e vaga na omea inau au naua.

²¹ I laoqira na omea sui igami ami laugira inau au reingao sosongolia kesa na polo rereidou ni Babilonia, me gana ngongo tsege na kilo na siliva, me kesa na gaigotona na qolumila e liusia kesa na turina na kilo na mamavanya. E silovi sosongoliau kau tamanigira te au adigira. Me sauba ko reigira au qilugira i laona niqu valepolo, ma na siliva e totu i lao tsotsodo."

²² Ma Josua e molovanogira ara visana na mane kara ulo bâ tana nina valepolo a Akan, mara ba reia laka na omea sui aia e adigira e qilugira manana i tana, mara reigotoa na siliva e totu i lao tsotsodo.

²³ Mara adirutsumigira na omea sui gira tania na valepolo mara adigira bâ vania a Josua migira sui na tinoni ni Israel ara totu tana, mara ba molopukaligira i matana nina Bokisi na Taso na Taovia.

²⁴ Ma Josua, kolugira sui na tinoni ni Israel ara tû mara tangolia a Akan, mara adigotoa na siliva ma na polo, ma na gaigotona na qolumila, kolugira sui goto na dalena mane ma na dalena

daki a Akan, ma nina buluka, ma nina asi ma nina sipisipi, ma nina valepolo me pipi sui lakalaka na omea tavosi goto aia e tamanina; mara adivanogira tana nauna ara soaginia na Qou na Rota.

²⁵ Ma Josua e tsarivania a Akan, “?Rongona gua ti igoe o tsukia me gini gadovigita na rota loki vaga ia? !Mi kalina ia, ma na Taovia segenina nogo sauba ke molorota vanigo igoe!” Mi tana, migira sui na tinoni ara tsakovatu mara taimatesisia a Akan. Mara taimatesigira sui goto nina tamadale popono mara tungigira kolugotoa pipi nina omea tatamani sui.

²⁶ Mi muri mara tsupulaginia kesa na tsupu loki na vatu i kelana a Akan, ma na tsupu na vatu ia e totu moa i tana tsau mai i dani eni. Aia nogoria na rongona ti tana nauna ia ara soaginia moa na Qou na Rota.

Mi murina na mateana a Akan, ma na Taovia e tau nogo kore loki vanigira na tinoni ni Israel.

8

Ara Tangolia Mara Sekolia na Vera ni Ai

¹ Na Taovia e goko vania a Josua me tsarivania, “Ko adigira sui nimu mane vaumate, ma kamu ba bokia na vera ni Ai na rukanina kalina. Migoe ko malagai mo ko laka na posu. Inau au mologira sui nogo i limamu na taovia tsapakae ni Ai, migira nina tinoni ma nina verabau ma nina kao sauba kamu tamanina igamu.

² Migoe nimu aqo ko nauvania na vera ni Ai ma nina taovia tsapakae na omea vaga igoe o nauvaninogoa na vera ni Jeriko ma nina taovia

tsapakae. Mi kalina eni inau au tamivanigamu kamu aditamanimui na omea levolevo sui i laona, ma niqira buluka goto. Ko mologira nimu mane vaumate kara ba taopoi i murina na verabau ia, ma kara totu vangarau vania na bokinovotiana."

³ Ma Josua e tû me vangaraua na vano i Ai kolugira sui nina mane vaumate. E viligira ara tolu sangavulu na toga na mane malagai dou bâ i laoqira nina mane vaumate sui, me molovanogira tana bongi

⁴ me tsarivanigira: "Kamu bâ ma kamu taopoi i tabana bâ na vera, ma kamu laka moa na taopoi ao sosongo. Mi tana kamu totu vangarau vania na bokiana na vera ia.

⁵ Minau kolugira na turina niqu mane vau-
mate, sauba kami liu bâ i matana na vera. Mi
kalina igira na mane ni Ai kara morosigami ma
kara rutsumaiginigami, migami sauba kami pilo
ma kami tsogo tanigira, vaga nogo igita a naua
tana idana.

⁶ Migira sauba kara takuvigami tsau kalina
igami kami adigira ao tania na veraqira. Migira
sauba kara padâ laka igami ami tsogo manana
tanigira vaga nogo igita a naua tana idana.

⁷ Mi kalina igamu kamu reia igami kami
nauvaganana ia, mi tana migamu kamu labarut-
sumai tania na nauna i tana amu taopoi ma
kamu bokinovotia na verabau ia. Ma na Taovia
nimui God sauba ke moloa i limamui nogo
igamu.

⁸ Mi kalina ti igamu kamu tangolinogoa na
vera ia, ma kamu mololakena vaga nogo na

Taovia e ketsaligamu kamu naua. Migirani nogoria na omea nimui aqo igamu kamu taonia."

⁹ Mi tana, ma Josua e molovanogira, migira ara vano tana niqira nauna na taopoi, mara pipitu i tana. Ma na nauna ia e totu i Ai tabana i tasi, i ka levugaqira na Ai ma na Betel. Mi tana bongi ia ma Josua kolugira nina alaala na mane vaumate ara totuvisu moa tana nauna i tana ara tototu.

¹⁰ Mi tana matsaraka bongibongi na dani ngana e mamata a Josua me soasaigira nina mane vaumate. Maia migira gaqira ida na Israel ara idagana sautu vanigira na vano i Ai.

¹¹ Migira sui na mane vaumate ara totu kolua a Josua ara vano kalea na matsapa loki i matana na vera, mara ba vaturikaegira niqira valepolo tabana i vava, me kesa na quou e vorovotagira igira ma na vera ni Ai.

¹² Ma Josua e adigira ara gana ngongo tsege na toga na mane mara vano taopoi tabana vera i tasi, i ka levugaqira na Ai ma na Betel.

¹³ Migira sui na mane vaumate ara totu vangarau tana sasaqira vania na vailabu, ma na dangana bâ ara totu tabana vera i vava, ma na turina ara totu tabana i tasi. Mi tana bongi ia, ma Josua ma nina alaala ara totu tana Poi ni Jordan.

¹⁴ Mi kalina na taovia tsapakae ni Ai e reigira nina mane vaumate a Josua ara totu tana, maia e tavurake. Me tû tsaku me adigira nina mane vaumate sui mara vano kalea na Poi ni Jordan na vailabu koluaqira na tinoni ni Israel i tana nauna saikesa nogo igira ara veilabugi tana idana. Maia e tau moa dona laka gana mate ara totu i murina na verana.

¹⁵ Ma Josua ma nina mane ara malapalu laka igira ara tsogovisu lê mara ulo bâ kalea na kaomate.

¹⁶ Na taovia tsapakae ni Ai e soasaigira sui lakalaka nina mane na takuvitsari muriqira na Israel. Mi kalina igira ara gini boe na takuviana a Josua ma nina alaala, mara vano ao nogo tania niqira verabau.

¹⁷ Eo, pipi sui lakalaka na mane i laona na Ai ara sanga na takuvitsari muriqira na Israel, mara moloa na banina na veraqira e totu sangavi lê, me tau goto totuvisu ke kesa ke matalia.

¹⁸ Mi tana ma na Taovia e tsarivania a Josua, "Ko tusu bâ ginia nimu bao na vera ni Ai, rongona sauba nogo kau moloa i limamu igoe." Ma Josua e naua na omea e tsarivania na Taovia ke naua.

¹⁹ Mi kalina tsotsodo igira na mane ara taopoi ara reia a Josua e saudatoa na limana, mara tû tsaku migira sui ara ulo ba tsakutsaku mara sage i laona na vera mara tangolia. Mara tsaku sosongo ara mololakena.

²⁰ Mi kalina igira na mane ni Ai ara morovisu, mara morosia na pungu e vulosu dato tana masaoka. Me tagara goto sa nauna vanigira i tana kara tsogo bâ, rongona igira na mane ni Israel ara malapalu na tsogovano tana kaomate ara pilovisu kalina ia, mara baginigira.

²¹ Mi kalina a Josua ma nina alaala ara reia laka gaqira duli tavosi ara adinogoa na vera ni Ai mara mololakena, mi tana igira ara tuturiga na labumatesiaqira na mane ni Ai.

²² Migira na alaala na Israel ara sage nogo i

laona na verabau ia ara rutsu tsunamai mara ba sangâ tana vailabu. Me vaga ia migira na mane vaumate ni Israel ara tupoligira popono na mane ni Ai, mara matesigira sui lakalaka. Me tagara goto ke kesa ke pipidi, ara mate sui,

²³ maia moa niqira taovia tsapakae ara tangolimauria, mara adivanoa vania a Josua.

²⁴ Eo, igira na Israel ara labumatesigira sui na mane ni Ai igira ara takutakutsari muriqira tana kaomate. Mi muri mara visutugua i Ai mara labumatesigira sui na tinoni ara totuvisu i tana.

²⁵⁻²⁶ Mi tana tagu popono ia, ma Josua e tau goto molotsunâ nina bao e tusubaginia na vera ni Ai poi ara mate sui na tinoni ni tana. Migira sui na tinonina ni Ai ara mate tana dani ia, ara sangavulu ruka toga na mane ma na daki.

²⁷ Migira na tinoni ni Israel ara aditamaniqira na buluka ma na omea sui ara laua tana vera ia, vaga nogo na Taovia e tamivania a Josua kara naua.

²⁸ Ma Josua e mololakena na vera ni Ai me molo toroutsania. Me totu vaga moa ia tsau mai i dani eni.

²⁹ Me tû me sori tsauraginia na taovia tsapakae ni Ai i kelana kesa na gai me totu tana na dani popono. Mi tana sû na aso, ma Josua e tsarivanigira nina mane, “Kamu aditsunâ na konina tania na gai ma kamu tsonitsunâ i matana na matsapakapuna na vera. Ma na datu loki kamu molo tsupulaginia i kelana.” Migira ara naua na omea aia e tsarivanigira kara naua. Ma na tsupuna na datu ia e totu moa i tana tsau mai i dani eni.

A Josua e Tsokoa Nina Ketsa God Vanigira na Toga i Ebal

30 Me tau oka i muri, ma Josua migira na tinoni ni Israel ara dato bâ tana Vungavunga Ebal, ma Josua e ketsaligira visana na mane kara aqosia kesa na belatabu i tana vania na Taovia na God ni Israel.

31 Ara aqositaonia na omea vaga a Moses nina maneaqo na Taovia e tsaritutuga vanigira nogo kara naua, me maretuna nogo tana papi ara soaginia nina ketsa a Moses: “Ma na belatabu ia kamu aqosiginia na vatu ara tau katsuginia na tapala.” Mi kelana nogo na belatabu ia ara savori-kodokodo vania na Taovia, mara savorigotoa na vatana na sausau tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina.

32 Mi tana, i mataqira sui na toga ni Israel, ma Josua e maretugua na Ketsa tana vatu vaga a Moses e naua i sau.

33 Migira sui na Israel kolugira gaqira ida ma gaqira taovia na malagai migira na tinoni pede, migira goto na tinoni ni veratavosi ara sagelalo i laoqira, ara tutû e ruka tabana nina Bokisi na Taso na Taovia, migira sui ara aro bâ i koniqira na manetabu ara kalagaia. Migira kesa turina na tinoni ara tû tavamuri vania na Vungavunga Gerisim, migira kesa turina ara tû tavamuri vania na Vungavunga Ebal. E vaga nogo na omea aia Moses nina maneaqo na Taovia e ketsaligira kara naua kalina igira na manetabu kara tû na tabuaqira na tinoni.

34 Mi muri ma Josua e tsokolokia na Ketsa popono vanigira na tinoni, kolugotoa na goko na

soadou ma na goko na vealagi, vaga saikesa nogo ara marea tana papi na Ketsa.

³⁵ Me pipi na tsaqina goko tana nina ketsa a Moses, aia Josua e tsokovanigira sui na tinoni ara saikolu tana, kolugira na daki ma na baka, me kolugira goto na tinoni ni veratavosi ara mauri i laoqira.

9

Igira na Gibeon Ara Peroa a Josua

¹ E tangi loki sosongo na rongona niqira tangomana igira na tinoni ni Israel, ma na turupatuna e ba laba i koniqira na taovia tsapakae sui ara totu tabana i tasi na Kô Jordan: igira ara totu i kelana na vungavunga, migira ara totu i tuana na vungavunga, migira sui goto ara totu taonia na poina popono i liligina na Tasi Mediteranean, me vosa bâ i vava i Lebanon; igira nogo niqira taovia tsapakae na Het, ma na Amor, ma na Kanaan, ma na Peres, ma na Hivi, ma na Jebus.

² Igira nogo ara saia niqira alaala na mane vaumate, gana kara vailabugi kolua a Josua migira na tinoni ni Israel.

³ Migira moa na tinoni ni Gibeon, igira na turina na Hivi, ara rongomia na omea e naunogoa a Josua vanikaira na vera ni Jeriko mi Ai,

⁴ mara vorogokona sai laka kara peroa a Josua. Mara bâ mara adigira visana na mutsa mara mologira i laona na kopeta ngutanguta, mara adia na uaeni mara qetutsavua i laona na todo

ara tsiparâ,* mara molokaegira i kelana niqira asi.

⁵ Mara sagelia na polo tataratsi, ma gaqira porotua ngutanguta. Ma na bredi ara adia ara mamatsa mara viri voko sui.

⁶ Mi muri, mara vano i Gilgal i tana ara tototu igira na Israel, mara tsarivania a Josua migira na mane ni Israel, “Igami ami talumai tana vera ao sosongo. Mami ngaoa igamu kamu naua kesa na veckesai gana na rago kolugami.”

⁷ Migira na mane ni Israel ara tsarivanigira, “?Na rongona gua ti igami kami aqosia kesa na veckesai gana na rago kolugamu igamu? E tau utu ti igamu amu talu kesa tana vera varangisigami moa igami.”

⁸ Migira ara tsarivania a Josua, “Igami nimu maneaqo nogo igoe.”

Ma Josua e veisuagira, “?Masei vaga igamu? ? Miava vaga amu talumai?”

⁹ Mi tana migira ara tavongani botsangia na turupatu vaga iani, “Taovia, igami ami talumai tana vera ao sosongo, rongona ami rongomia ganarongo na Taovia nimu God. Igami ami rongominogoa pipi na omea sui aia e naua i Ejipt,

¹⁰ ma na omea sui aia e naugotoa vanikaira e ruka niqira taovia tsapakae na Amor, ara ka totu tabana i longa na Kô Jordan: aia Sihon na taovia tsapakae ni Hesbon, maia Og na taovia tsapakae ni Basan, kaira ara ka totu i Astarot.

¹¹ Igira gamami tinoni loki me pipi sui na tinoni ara totu tana veramami ara tsarivanigami

---

* **9:4 9:4** Aia e kesa na vata na todo ara aqosiginia na kokorana na omea tuavati mara dona na molo uaeni i laona.

kami vangaraua visana na mutsa gana na mani mutsa i sautu, ma kami vano ma kami vaitsodogi kolugo igoe. Mara ketsaligami kami tsarivanigo vaga iani, 'Igami nimu maneago nogo igoe. Mami nongigo ko aqosia kesa na vekelei na rago kolugami.'

¹² !Ko morosia bâ gamami bredi! Kalina igami ami mololea i veramami na vaitsodogi kolugo igoe mara papara dou moa. !Mo ko reia kalina ia! Ara mamatsa mara viri voko sui.

¹³ Mi kalina igami ami dangaligira na todo na uaeni girani ara vavaolu moa. !Mo ko morosigira bâ kalina ia! Ara viri tapa sui nogo. Ma na polomami ara viri taratsi sui ma gamami porotua ara viri takuti sui rongona ami talu ao sosongo."

¹⁴⁻¹⁵ Mi tana susuina ma Josua migira na tinoni lokiloki na vera ara tutunina na omea ara tsaria igira. Mara tau goto gini boe na veisuana talu na Taovia ti ke tamivanigira se tagara. Migira ara tû mara naua moa kesa na vekelei na rago kolugira na Gibeon, mara tami na adiana visana na mutsa koniqira.[†] Mara vatsa kara muridoua niqira tabana na vekelei ia.

¹⁶ E putsi tolu moa na dani i murina ara aqosia niqira vekelei kolugira na Gibeon, migira na Israel ara vasini ara rongomia laka e manana nomoa igira ara talu kesa tana vera varangi moa, mara tau talu kesa tana vera ao vaga ara tsaria igira.

¹⁷ Me vaga ia, migira na Israel ara aligiri na vano na laveana iava i tana ara totu, me tolu

---

[†] **9:14-15 9:14-15** Na papadana ara manalinogoa niqira vekelei gana na rago.

na dani i muri te ara ba tsau tana verabau tana
ara totu na tinoni girani: i Gibeon, mi Kepira, mi
Beerot, mi Kiriat Jearim.

18 Me gini utu nogo vanigira na Israel kara
labumatesigira rongona gaqira ida ara aqosino-
goa na vekesai gana na rago koluaqira na Gibeon
mara gini vatsa tana asana na Taovia na God ni
Israel. Mi tana migira na toga sui ni Israel ara
gini kore vanigira gaqira ida rongona na omea
ara aqosia igira.

19 Migira na ida ara gokovisu mara tsarivani-
gira, “Igami ami aqosinogoa kesa na vekesai
gana na rago kolugira, mami vatsa tana asana
na Taovia na God ni Israel. Mi kalina ia e
utugana vanigita nogo ka naua kesa na omea ke
sekoligira.

20 Nida aqo nomoa ka mologira kara mauri
moa rongona na veke igita a naunogoa; me ti
vaga ka tau nauvaganana ia, maia God sauba ke
kedegita.

21 Mologira moa ma kara mauri, ma kara lia
gana na mani kavi lake ma na tore kô vanigita.”
Iani nogo na omea vaga ara pedea igira gaqira
ida.

22 Ma Josua e ketsaligira na tinoni ni Gibeon
kara mailaba i matana, me veisuagira, “?Rong-
ona gua ti amu perobulesigami igami, mamu
tsarivanigami laka igamu amu talu kesa tana
vera ao, miava, migamu amu totu varangi lê
moa?”

23 Rongona nogo igamu amu nauvaganana ia
ti aia God e kedeginigamu. Nimui tinoni sauba
kara tseka sailagi, ma kara lia gana na mani kavi

lake ma na tore kô ma na adivanoana tana nina belatabu niqu God.”

²⁴ Migira ara tuguvisia mara tsarivania, “Taovia, igami ami nauvaganana ia, rongona ami rongominogoa laka e mana nomoa laka na Taovia nimu God e ketsalia a Moses nina maneago ke sauvanigamu na kao popono girani, ma kamu labumatesigira sui igira ara mauri i laona. Eo, ami nauvaganana ia, rongona ami matagunigamu sosongo igamu kamu tau labumatesigami sui.

²⁵ Mi kalina ia, igami ami totu nogo i limamu igoe; mo ko nauvanigami moa na omea igoe o pada e goto.”

²⁶ Miani nogo na omea a Josua e naua: e reitutugudougira moa me tau tamivanigira na tinoni ni Israel kara labumatesigira.

²⁷ Me atsa moa ti a Josua e reitutugudougira sosongo, maia e mologira moa kara tseka gana na kavi lake ma na kalagai kô vanigira na toga ni Israel me vania nina belatabu na Taovia. Me tsau mai i dani eni migira na Gibeon ara nau babâ na aqo vaga ia tana nauna i tana na Taovia e vilia gana na samasama vaniana.

10

Igira na Israel Ara Juliusigira na Amor

¹ Ma Adonisedek na taovia tsapakae ni Jerusalem e rongomia laka a Josua e tangolino-goa me toroutsania na vera ni Jeriko ma nina taovia tsapakae. Me rongomigotoa laka igira na tinoni ni Gibeon ara sailaka kolugira na Israel mara mamauri nogo i laoqira.

² Igira na tinoni ni Jerusalem ara gini matagu loki sosongo kalina ara rongomia na omea vaga ia e laba, rongona i Gibeon aia e kesa na vera e loki atsa kolugira na verabau sui ara tamanina niqira taovia tsapakae, me loki liusigotoa na vera ni Ai, ma nina tinoni ara tinoni malagai dou mara dona sosongo na vailabu.

³ Maia Adonisedek e mologoko bâ vanitugira a Hoham na taovia tsapakae ni Hebron, ma Piram na taovia tsapakae ni Jarmut, ma Japia na taovia tsapakae ni Lakis, maia Debir na taovia tsapakae ni Eglon, me tsarivanitugira:

⁴ “Kamu tu mai ma kamu tu sangaau inau na vailabu koluaqira na Gibeon, rongona igira na tinoni ni tana ara aqosinogoa na sailaka kolua a Josua migira na tinoni ni Israel.”

⁵ Mi tugira tsege niqira taovia tsapakae na Amor, tugira nogo na taovia tsapakae ni Jerusalem, mi Hebron, mi Jarmut, mi Lakis, mi Eglon, ara sai alaala mara ba tupolia na Gibeon mara bokia.

⁶ Mi kalina ara moro vaga igira na mane ni Gibeon, ara tû mara mologoko bâ vania a Josua aia e tototu moa i Gilgal mara tsaria, “!Taovia, ko laka na mololeamami! !Ko mai tsaku nogo kalina ia, mo ko sangagami! !Ko laumaurisigami! !Igira sui na taovia tsapakae na Amor igira ara totu tana kao vungavungaga ara sai alaala mara bokinogoa na veramami!”

⁷ Ma Josua migira nina alaala na mane vau-mate popono, kolugira goto igira nina mane malagai susuliga bâ ara aligiri mara mololea i Gilgal.

⁸ Mi tana tagu ia, ma na Taovia e goko vania a Josua me tsaria, "Ko laka saikesa na mataguniaqira igira. Inau au sauvanigo nogo gamu tangomana. Me sauba ke tagara lelê ke kesa vidaqira igira tangomana ke tuliusigo."

⁹ Mi tana bongi popono ia ma Josua migira nina alaala na mane vaumate ara vanovano tû i Gilgal mara ba tsau i Gibeon, mara labunovotigira na Amor.

¹⁰ Ma na Taovia e naua mara gini matagu na Amor mara viri tsogo saranga bamai kalina ara morosigira ara mai na mane vaumate ni Israel. Migira na Israel ara labumatesigira na Amor i Gibeon, mara takuvitsunagira liu bâ i Bet Horon, mara labugira babâ poi ara ba tsau i Aseka mi Makeda tabana i ata.

¹¹ Mi kalina igira na Amor ara tsogo taoni tetena tanigira na mane vaumate ni Israel, ma na Taovia e rasavaginitsunâ na kolina na usa kakai vaga na vatu loki i koniqira poi ara ba tsau i Aseka. Mara danga bâ ara gini mate na kolina na usa kakai ia liusigira igira na Israel ara labumatesigira.

¹² Mi tana dani ia, kalina na Taovia e sauva na tangomana vanigira na mane ni Israel na tuliusiaqira na Amor, ma Josua e goko vania na Taovia. Mi mataqira na mane ni Israel maia e tsaria,

"Na aso ke totu vata i kelana na Gibeon;
Ma na vula ke tsobo i kelana na Qou i Aijalon."

¹³ Me laba saikesa vaga nogo ia. Na aso e totuvata ma na vula e tau goto ratsu poi igira na Israel ara labugira sui gaqira gala. Na turupatuna na omea

iani ara marea tana **Nina Papi a Jasar**. Na aso e totuvata i levugana na masaoka me tau goto ratsu na dani popono.

14 E tau goto vati laba sa dani vaga ia i sau, me tû tana dani ia, me tsau mai i dani eni tagara goto, i tana na Taovia e rongomangana kesa na tinoni lê moa. !Na Taovia segenina nogo e sanga na vailabu tabana koniqira na Israel!

15 Mi murina ia, ma Josua ma nina alaala na mane vaumate ara visutugua i Gilgal.

A Josua e Tangolitugira Tsege Niqira Taovia Tsapakae na Amor

16 Mi tugira tsege niqira taovia tsapakae na Amor ara tu tsogo mara tu ba taopoi i laona kesa na vatulumä i Makeda.

17 Mara visana nogo nina mane a Josua ara reitsodogira, mara ba tatamanga vania a Josua tana nauna ara tu taopoi tugira.

18 Ma Josua e tsarivanigira, “Kamu bâ ma kamu keli bâ visana na vatu loki ma kamu vongo kapusiginia na matana na vatulumä ia. Ma kamu mologira kara visana na mane matali kara matalia.

19 Migamu segeni kamu laka na totuvisu i tana. Kamu takuvi tsarigira gada gala ma kamu labugira babâ. !Kamu laka saikesa na tami vaniaqira kara ba tsau i veraqira! Na Taovia nimui God e mologira nogo i limamui.”

20 Ma Josua migira na mane ni Israel ara labumatesigira, mara visana nomoa i vidaqira ara tangomana kara tsogoravi i laona na baravatuna na veraqira mara tau mate.

21 Mi murina ia, migira sui nina mane a Josua ara visumai dou tugua i tana ara tototu i Makeda.

Me tagara goto ke kesa tana nauna popono ia ke malagai na goko suguradi vaniaqira na Israel.

22 Mi muri, ma Josua e tsarivanigira nina mane, "Kamu kelilitugua na vatu tania na matana na vatuluma ia, ma kamu adirutsumitugira mai i mataqu inau tugira tsege na taovia tsapakae tugira."

23 Migira nina mane ara bâ mara keliligia na vatu tania na matana na vatuluma, mara adirutsumitugira na taovia tsapakae ni Jerusalem, mi Hebron, mi Jarmut, mi Lakis, mi Eglon,

24 mara aditugira bâ vania a Josua. Mi muri ma Josua e soagira sui na mane ni Israel kara mai i konina, me ketsaligira nina mane sasanga igira ara dulikolua tana vailabu, kara mai ma kara tsogori vatavia tu lioqira na taovia tsapakae tugira. Migira ara nauvaganana nogo ia.

25 Mi muri ma Josua e tsarivanigira goto nina mane sasanga, "Igamu kamu laka na matagu ma na tobaruka. Kamu padakuti matena ma kamu malagai, rongona na omea vaga amu reia e laba ieni aia nogo na omea sauba na Taovia ke nauvanigira sui gamui gala."

26 Mi tana, ma Josua e matesitugira na taovia tsapakae tugira, me ketsaligira nina mane kara sori tsauranginitugira i kelana tsege na gai, mi tana ara tu tsautsau poi tsau tana ngulavi.

27 Mi tana sû na aso, ma Josua e ketsaligira tugua nina mane, mara bâ mara adistuna tu koniqira mara tsoni sagevisutugira tugua tana vatuluma nogo i tana tugira ara tu taopoi tana

idana. Mara moloa kesa na tsupu na vatu loki i matana na vatuluma ia, ma na tsupu na vatu loki ia e tototu moa i tana.

A Josua e Tangoligira Visana Na Veraqira Igira na Amor

²⁸ Mi tana dani nogo ia, ma Josua e bokia me tangolia na vera ni Makeda me matesia na taovia tsapakae ni tana. Me labumatesigira sui goto na tinoni tana verabau ia; me tau lele goto pipidi ke kesa. Ma na omea e nauvania na taovia tsapakae ni Makeda, e vaga saikesa nogo na omea e nauvania na taovia tsapakae ni Jeriko.

²⁹ Mi murina ia, ma Josua migira nina alaala na mane vaumate ara mololea i Makeda mara vano i Libna mara bokia na vera ia.

³⁰ Ma na Taovia e moloa na verabau ia ma nina taovia tsapakae i limaqira na Israel. Migira ara tau lelê goto gaea ke kesa, ara matesigira sui pipi tinoni i laona na vera ia. Ma na omea ara nauvania na taovia tsapakae ni Libna, e vaga saikesa nogo na omea ara nauvania na taovia tsapakae ni Jeriko.

³¹ Mi murina ia, ma Josua ma nina alaala na mane vaumate ara mololea i Libna mara vano i Lakis, mara tupolia na vera ia mara bokia.

³² Mi tana rukanina dani na vailabu, ma na Taovia e mologotoa i limaqira na Israel na verabau ni Lakis. Mi tana ara naua vaga saikesa nogo ara naua i Libna, ara tau goto gaea ke kesa, ara labumatesigira sui pipi tinoni i laona na verabau ia.

³³ Maia Horam na taovia tsapakae ni Geser ma nina tinoni ara mai goto na sangaaqira na tinoni

ni Lakis, maia Josua ma nina mane vaumate ara tuliusigira goto mara tau goto molomaurisia ke kesa vidaqira nina mane a Horam.

³⁴ Mi murina goto ia, ma Josua ma nina alaala na mane vaumate ara mololea i Lakis mara vano i Eglon, mara tupoligotoa na vera ia mara bokia.

³⁵ Mi tana dani nogo ia, migira ara tangolia na vera ia, mara matesigira goto pipi sui na tinoni i tana, vaga nogo ara naua i Lakis.

³⁶ Mi murina ia, ma Josua ma nina alaala na mane vaumate ara mololea i Eglon mara dato bâ tana vungavunga mara ba tsau i Hebron mara bokia,

³⁷ mara tangolia na vera ia. Ara labumatesia na taovia tsapakae ni tana me pipi sui na tinoni i laona na verabau ia, kolugira sui goto na tinoni ara totu tana vera varangi. Ma Josua e pedea kara toroutsani saikesalia na verabau ia, vaga saikesa nogo na omea aia e nauvania na vera ni Eglon. Me tagara lelê kesa sa vidaqira i laona na vera ia ke mauri.

³⁸ Mi tana, ma Josua ma nina alaala na mane vaumate ara pilovisu mara ba bokigotoa na vera ni Debir.

³⁹ Me tangolia na vera ia kolua nina taovia tsapakae migira sui goto na vera ara totu varangisia. Ara labumatesigira sui lakalaka na tinoni ara totu tana. Ma Josua e nauvania na vera ni Debir ma nina taovia tsapakae na omea vaga aia e nauvaninogoa na vera ni Hebron mi Libna kolu ka niqira taovia tsapakae.

⁴⁰ Ma Josua e sugutigira sui lakalaka na vera popono tana, me tuliusigira sui na taovia

tsapakae ara totu tana kao vungavungaga, mi tana tutsunana tabana i longa, mi tana tuana na vungavunga tabana i tasi, migira goto tana kao mamatsa tabana i ata. E tau lelê goto gaea ke kesa. E matesigira sui lakalaka. E vaga nogo na omea na Taovia e ketsaligira kara naua.

⁴¹ Eo, a Josua e tuliusigira sui e tû i Kades Barnea tabana i ata, me tsau bâ i Gasa liligina na tasi, mi tana butona kao popono i Gosen tsau bâ i Gibeon tabana i vava.

⁴² Me kesa moa kalina a Josua e labugira sui popono na taovia tsapakae girani me laua niqira butona na kao, rongona na Taovia na God ni Israel e sangagira na Israel tana vailabu.

⁴³ Mi murina ia, ma Josua ma nina alaala na mane vaumate ara visutugua i tana ara tototu i Gilgal.

11

A Josua e Tuliusia a Jabim

¹ Mi kalina a Jabin na taovia tsapakae ni Hasor e rongomia na turupatuna gaqira tangomana igira na Israel, maia e mologoko bâ vania a Jobab na taovia tsapakae ni Madon, mi kaira na taovia tsapakae ni Simron mi Aksap,

² migira na taovia tsapakae ara totu tana kao vungavungaga i vava, mi tana Poi ni Jordan tabana i ata na Reku Galilii, mi tana tuana na vungavunga, migira goto ara totu i liligina na tasi varangisia i Dor.

³ Me mologoko bâ vanigira goto na Kanaan igira ara totu ruka tabana na Kô Jordan, me

vanigira na Amor, ma na Het, ma na Peres, migira na Jebus ara totu tana kao vungavungaga, me vanigira goto na Hivi ara totu i tuana na Vungavunga Hermon i laona na kao ni Mispa.

⁴ Igira sui ara mai kolugira niqira mane vaumate popono, na tuqana na alaala na mane vaumate ara danga vaga moa na one i tasi. Mara tamanigotoa danga niqira ose ma niqira terê.

⁵ Igira sui na taovia tsapakae girani ara saia niqira alaala na mane vaumate mara ba totu vangarau tana Masarina Kô Merom gana na vailabugi koluqaqira na Israel.

⁶ Ma na Taovia e goko vania a Josua me tsaria, "Ko laka na mataguniaqira igira. Tana tagu vaga nogo iani ke dani, minau sauba kau matesigira sui lakalaka gamui gala i matamui igamu na Israel. Ma nimu aqo igoe ko logusia na tuaqira niqira ose mo ko tungigira sui niqira terê."

⁷ Ma Josua migira nina mane sui ara labunovotigira tana Masarina Kô Merom.

⁸ Na Taovia e sangagira na Israel mara gini tangomana na tuliusiaqira gaqira gala. Igira na Israel ara labugira mara takuvitavegira tsau bâ i Misrepot Maim mi Sidon, mara takuvilongagira goto tsau bâ tana quou ni Mispa. Na vailabugi e babâ moa vaga ia poi tsau kalina e tagara goto ke kesa gaqira gala ke pipidi.

⁹ Ma Josua e nauvanigira na omea vaga nogo na Taovia e ketsalia ke naua: e logusia na tuaqira niqira ose me tungigira sui niqira terê.

¹⁰ Mi tana ma Josua e pilovisu, me ba bokia i Hasor me tangolia na vera ia, me labumatesia na taovia tsapakae ni tana. (Mi tana tagu ia, ma na

verabau ni Hasor e susuliga liusigira popono na veraloki sui ara totu i tana.)

¹¹ Ara matesigira na tinoni sui lakalaka ni tana; me tagara goto ke kesa ke pipidi, mara mololakena na verabau ia.

¹² A Josua e tangoligira sui lakalaka na verabau girani kolu niqira taovia tsapakae, me labumatesigira sui vaga nogo a Moses nina maneago na Taovia e ketsalia a Josua ke naua.

¹³ Migira moa na vera ara totu tana tetena igira na Israel ara tau tungigira, mi Hasor moa a Josua e mololakena.

¹⁴ Migira na tinoni ni Israel ara aditamaniqira pipi na omea matega loki kolugira goto na buluka ara tamanina igira na tinoni tana verabau girani, migira moa na tinoni ara matesigira sui lakalaka; me tagara goto ke kesa ke pipidi.

¹⁵ Na Taovia e ida e saugira nina ketsa vania a Moses nina maneago, ma Moses e saugira vania a Josua, ma Josua e muridougira. Aia e naudougira pipi sui na omea vaga na Taovia e ketsaliginia a Moses ke naua.

Na Butona Kao Aia Josua E Tangoligira

¹⁶ A Josua e tangoligira sui pipi na butona kao i tana, igira ara totu tana kao vungavungaga, migira tana tuana na vungavunga i vava mi ata, ma na butona kao popono i Gosen, mi tana kao mamatsa tabana i ata, me kolugotoa na Poi ni Jordan.

¹⁷⁻¹⁸ Na butona kao igirani ara tuturiga tana Vungavunga Halak tabana i ata varangisia i Edom, me tave me ba tsau i Baalgad i laona na poi ni Lebanon e pala tabana i ata na

Vungavunga Hermon. Ma Josua e vailabugi oka sosongo kolugira na taovia tsapakae tana butona na kao girani, te aia e gini tangomana na labumatesiaqira sui na tinoni me tangoligira na kao popono gira.

¹⁹ Mi Gibeon lelê moa i tana ara totu na Hivi, aia moa kesa na vera e aqosia na goto kolugira na tinoni ni Israel. Migira sui lakalaka na vera tavosi ara tangoligira sui tana vailabu.

²⁰ Na Taovia e naua ma na tobaqira gaqira gala ara momosa loki, mara padakuti matena na vailabugi koluaqira na Israel, rongona na Taovia e pedenogoa kara gini nangaligi saikesa igira; ma na Israel kara labumatesigira sui lakalaka, ma kara tau goto gaea ke kesa. E vaga nogo na omea na Taovia e ketsaliginia a Moses.

²¹ Mi tana tagu ia, ma Josua e vano goto me matesigira na puku na mumû ara soaginigira na Anakim igira ara totu tana kao vungavungaga: i Hebron, mi Debir, mi Anab, migira sui goto tana kao vungavungaga tana Juda ma na Israel. A Josua e matesigira sui lakalaka na tinoni me toroutsani saikesalia na veraqira.

²² Me tagara goto ke kesa vidaqira na Anakim ke totuvisu i laona na kao ni Israel. Ara visana moa ara totuvisu i Gasa, mi Gat mi Asdod.

²³ Ma Josua e tangolia na kao popono i tana vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses. Me tû a Josua me sauva na kao popono vanigira na Israel kara aditamaniqira, maia e votâ vanigira, me pipi puku ara tamanina niqira butona kao segeni.

Mi tana, migira na tinoni ara mango na nauana na vailabu.

12

Igira na Taovia Tsapakae Aia Moses e Tuliusrigira

¹ Igira na tinoni ni Israel ara sugutigira sui mara totuvigira nogo na kao popono tabana i longa na Kô Jordan, tuturiga tana Poi ni Arnon, me tave me tsau tana Poi ni Jordan, me tave tsau bâ goto na Vungavunga Hermon. Mara tuliusikaira ara ka ruka na taovia tsapakae.

² Maia e kesa ka vidaqira aia nogo a Sihon niqira taovia tsapakae na Amor aia e tagao i Hesbon. Ma nina tagao e adisaikolua na turina na Gilead: tû i Aroer tana vovotana na Poi ni Arnon, mi levugana na poi ia tsau bâ tana Kô Jabok, aia nogo na vovotana niqira kao igira na Amor.

³ Me adisaigotoa na Poi ni Jordan, tû tana Reku Galili, me tada tsau bâ i Bet Jesimot tabana i longa na Tasi Mate, me vano kalea na tuana na Vungavunga Pisga.

⁴ Mara tuliusigotoa a Og na taovia tsapakae ni Basan, aia e kesa vidaqira na susuina na Repaim; maia e tagao i Astarot mi Edrei.

⁵ Ma nina tagao e adisaigotoa na Vungavunga Hermon, mi Saleka, ma na Basan popono, me tsau bâ tana vovotana i Gesur mi Maaka, kolugotoa na turina popono na Gilead, me ba tsau goto tana nina butona kao a Sihon na taovia tsapakae ni Hesbon.

6 A Moses migira na tinoni ni Israel ara tuliusikaira na taovia tsapakae karani. Me tû a Moses nina maneaqo na Taovia, me votâ ka niqira kao kaira vanitugira na puku tu koniqira a Ruben, ma Gad ma na turina na puku konina a Manase, kara tu aditamaniqira.

Igira na Taovia Tsapakae a Josua e Tuliusigira

7 Ma Josua migira na tinoni ni Israel ara tuliusigira pipi na taovia tsapakae sui tana butona na kao popono tabana i tasi na Kô Jordan, tû i Baalgad tana poi ni Lebanon me tsau bâ tana Vungavunga Halak tabana i ata varangisia na Edom. Ma Josua e votavanigira na puku sui na kao girani, me sauvanigira i tana kara totu pukuga.

8 Ma na tuva ia e adisaigira popono na kao vungavungaga, ma na kao i tuana na vungavunga tabana i tasi, ma na Poi ni Jordan kolugira na tuana na vungavunga sui, mi tana tutsunana i tabana i longa, mi tana kao mamatsa tabana i ata. Ma na kao iani aia nogo niqira kao igira na Het, ma na Amor, ma na Kanaan, ma na Peres, ma na Hivi, ma na Jebus.

9 Igitani nogo na taovia tsapakae igira na tinoni ni Israel ara tuliusigira: igira na taovia tsapakae ni Jeriko, mi Ai varangisia i Betel,

10 mi Jerusalem, mi Hebron,

11 mi Jarmut, mi Lakis,

12 mi Eglon, mi Geser,

13 mi Debir, mi Geder,

14 mi Homa, mi Arad,

15 mi Libna, mi Adulam,

16 mi Makeda, mi Betel,
 17 mi Tapua, mi Heper,
 18 mi Apek, mi Lasaron,
 19 mi Madon, mi Hasor,
 20 mi Simron Meron, mi Aksap,
 21 mi Taanak, mi Megido,
 22 mi Kedes, mi Jokneam i Karmel,
 23 mi Dor tana liligina na tasi, mi Goiim tana Galilii,
 24 mi Tirsa. Igira sui kolu ara tolu sangavulu kesa na taovia tsapakae.

13

Na Butona Kao Ara Totu Moa Vania na Adiana

1 Mi kalina ia, ma Josua e tuqatuqa sosongo nogo. Ma na Taovia e tsarivania, “Igoe o tuqatuqa sosongo nogo, mara tototu moa danga na butona na kao gana na adiaqira:

2 igira sui na butona kao ni Pilistia mi Gesur,
 3 me adisaigotoa niqira butona kao popono igira na Avim tabana i ata. Aia nogo na kao tû tana vuravura ni Sihor tana niqira votavota na kao igira na Ejipt, me tave me tsau bâ tana votavota na kao ni Ekron, i tana ara tsaria igira na Kanaan laka niqira tamani nogo igira; ma niqira taovia tsapakae na Pilistia ara totu i Gasa, mi Asdod, mi Askelon mi Gat, mi Ekron.

4 Me totu popono goto moa na butona kao ni Kanaan, mi Meara aia ara tamanina igira na Sidon, me tsau bâ i Apek tana niqira votavota igira na Amor;

5 ma niqira butona kao igira na Geba; mi tana Lebanon popono tabana i longa, tû i Baalgad aia

e totu tabana i ata na Vungavunga Hermon, me tsau bâ tana Matana Sautu i Hamat.

⁶ Miani e adisaigotoa niqira butona kao popono igira na Sidon igira ara mauri tana kao vungavungaga i levugaqira na Vungavunga Lebanon ma na Misrepot Maim. Inau sauba kau tsialigigira na tinoni sui girani i mataqira na tinoni ni Israel kalina igira ara maimai moa i sautu. Migoe nimu aqo ko votagira na kao girani i laoqira na tinoni ni Israel, vaga nogo inau au ketsaligo ko naua.

⁷ Me vaga ia, ko votagira na kao girani vanigira igira siu na puku tavosi, ma na turina na puku i konina a Manase kara aditamaniqira segeni."

Ara Votagira na Kao Ara Totu Tabana i Longa Na Kô Jordan

⁸ Na puku tu koniqira a Ruben ma Gad ma na turina na puku i konina a Manase ara tu aditamaniqira nogo na kao aia a Moses nina maneaqo na Taovia e saunogoa vanigira; ma na kao ia e totu tabana i longa na Kô Jordan.

⁹ Ma niqira butona kao igira e tsau bâ i Aroer tana liligina na Poi ni Arnon, ma na verabau i levugana na poi ia, me adisaigotoa na poiloki e totu i kelana tetena tû i Medeba me tsau bâ i Dibon.

¹⁰ Me vano, me ba tsau tana niqira votavota igira na Amon, kolugira sui goto na verabau popono e tagao vigira a Sihon aia niqira taovia tsapakae igira na Amor me tagao i Hesbon.

¹¹ Me adisaigotoa na Gilead, ma na butona kao ni Gesur mi Maaka, ma na Vungavunga Hermon

popono, ma na Basan popono goto tsau bâ i Saleka.

¹² Me adisaigotoa na butona tana e tagao a Og, aia na susuina na Repaim aia e tagao nogo i Astarot mi Edrei. A Moses nogo e tuliusigira na tinoni girani me tsialigigira tania na veraqira.

¹³ Migira na Israel ara tau moa tsialigigira na tinoni ni Gesur mi Maaka; igira ara mauri moa i laoqira na Israel poi tsau mai i dani eni.

¹⁴ Ma Moses e tau votavania na puku konina a Levi sa turina kao. Me vaga na Taovia e tsarivaninogoa a Moses laka ngiti gaqira tuva igira, kara adia na turina na omea ara kodoa tana belatabu vania na Taovia na God ni Israel.

*Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina
a Ruben*

¹⁵ A Moses e sauwanigira na vungu tana puku konina a Ruben kesa turina kao kara aditamanicqira.

¹⁶ Niqira butona kao igira e tsau bâ i Aroer tana liligina na Poi ni Arnon, ma na verabau i levugana na poi ia, me adisaigira bâ goto na poi loki i kelaqira na tetena sui polia i Medeba.

¹⁷ Me adisaigotoa i Hesbon migira na verabau popono tana poiloki i kelana na tetena: igira nogoria i Dibon, mi Bamot Baal, mi Bet Baalmeon,

¹⁸ mi Jahas, mi Kedemot, mi Mepaat,

¹⁹ mi Kiriataim, mi Sibma, mi Seret Sahar i kelana na tetena tetelo e totu tana poina,

²⁰ mi Betpeor, migira na tutsunana na Vungavunga Pisga, mi Bet Jesimot.

²¹ Me adisaikolugira goto igira na verabau popono ara totu tana poiloki i kelana na tetena,

ma na nauna popono goto i tana e tagaovia a Sihon niqira taovia tsapakae igira na Amor, aia e tagao i Hesbon. A Moses nogo e tuliusia aia, kolutugira goto na tagaovera ni Midian: tugira nogo a Evi, ma Rekem, ma Sur, ma Hur, ma Reba, ara tu reitutugu kao vania a Sihon na taovia tsapakae.

²² I laoqira na tinoni igira na Israel ara labumatesigira aia nogo e kesa a Balaam na dalena a Beor na tinoni e dona na tatada.

²³ Niqira votavota tabana i tasi igira na puku konina a Ruben aia nogo na Kô Jordan. Igira nogo na verabau ma na vera tetelo ara totu i laona na butona kao ia, ara sausuia vanigira na vungu tana puku konina a Ruben kara aditamaniqira.

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Gad

²⁴ Ma Moses e saunogoa vanigira na vungu tana puku konina a Gad kesa turina na kao kara aditamaniqira.

²⁵ Ma niqira butona kao igira e adisaia i Jaser migira sui na verabau tana Gilead, ma na turina na kao ni Amon tsau bâ i Aroer, aia e totu pala longa vania i Raba;

²⁶ ma niqira kao igira e tuturiga i Hesbon me tsau bâ i Ramat Mispe mi Betonim, me tû goto i Mahanaim me tsau bâ tana vovotana i Lodebar.

²⁷ Mi laona na Poi ni Jordan e adisaikolugotoa i Bet Haram, mi Betnimra, mi Sukot, mi Sapon, ma na turina goto na kao i tana e tagaovia a Sihon na taovia tsapakae ni Hesbon. Ma niqira votavota

igira tabana i tasi aia nogo na Kô Jordan, me tave me tsau bâ tana Reku Galilii.

²⁸ Igitani nogo na verabau ma na vera tetelo ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Gad kara aditamaniqira.

*Na Butona Kao Ara Sauvanigira Na Manase
Tabana i Longa*

²⁹ A Moses e saunogoa vanigira na vungu tana turina na puku konina a Manase kesa turina na kao kara aditamaniqira.

³⁰ Niqira butona na kao igira e tsau bâ i Mahanaim me adisaia na Basan popono, aia na nauna popono i tana e tagaovia a Og na taovia tsapakae ni Basan, me kolugotoa igira sui ara ono sangavulu na vera tetelo ni Jair i laona na Basan.

³¹ Me adisaigotoa na turina popono na Gilead, me kolugotoa i Astarot mi Edrei, kaira na verabau pukuga i laona na Basan i tana e tagao a Og. Nâ kao popono girani ara sauvanigira na turina na vungu igira na kukuana a Makia aia na dalena a Manase.

³² Iani nogo e vaga nina votakao a Moses tabana i longa i Jeriko ma na Kô Jordan kalina aia e totu moa tana poiatsa i Moab.

³³ Ma Moses e tau moa vota vanigira sa turina kao igira na puku konina a Levi. Aia e tsarivanigira moa laka ngiti gaqira tuva igira, kara adia na turina na omea ara gini savori vania na Taovia na God ni Israel.

14*Ara Votagira na Kao Tabana i Tasi na Kô Jordan*

¹ Iani nogo na turupatuna ara vota koeguania na kao ni Kanaan tabana i tasi na Kô Jordan i laoqira na tinoni ni Israel. A Eleasar na manetabu, ma Josua na dalena a Nun, migira sui na tinoni loki tana vungu pipi tana puku ni Israel, igira nogo ara votagira na kao popono i laoqira niqira toga.

² Vaga nogo na omea na Taovia e ketsaliginia a Moses kara naua, ara tsonikutsu^{*} gana kara donaginia ke tavota koegua na butona kao vanigira ara siu me kesa turina na puku ara totu tabana i tasi na Kô Jordan.

³⁻⁴ Aia Moses e vota sui nogoa na kao tabana i longa vanikaira ruka ma kesa turina na puku. Igira na kukuana a Josep ara tavota ruka tana puku: na puku konina a Manase ma na puku konina a Epraim. Maia e tau moa vota sa turina kao vanigira na Levite. Ngiti gaqira tuva igira, ara tusuvanigira visana na verabau kara totuvia, kolugotoa visana na butona poi gana niqira buluka ma niqira sipi.

⁵ Eo, igira na tinoni ni Israel ara tuvarivotâ na kao vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses kara naua.

A Josua e Sauvania a Caleb na Verabau ni Hebron

---

* **14:2 14:2** “ara tsonikutsu” Kalina ara ngaoa kara donaginia nina kili God, igira ara adigira visana na datu ara molopapada nogo i koniqira, mara gini tsonikutsu.

6 Me kesa dani, mara visana na tinoni ara talu tana puku konina a Juda ara mai i konina a Josua i Gilgal. Me kesa na vidaqira igira, aia Kaleb na dalena a Jepune aia kesa na Kenas e tû me tsarivania a Josua, "Igoe o donagininogoa na omea na Taovia e tsarivania a Moses nina maneapro God i Kades Barnea tana ka rongoda kaita.

7 Inau e vati sangavulu nogo na ngalitupaqu kalina a Moses nina maneapro na Taovia e molomaiau inau tû i Kades Barnea na tuviana na kao iani. Minau au adivisuvania na turupatu goto.

8 Migira na mane ara dulikoluau inau ara molo matagu vanigira na tinoni. Minau moa e tagara, au muri kalavatavidoua na omea e ketsaliau na Taovia niqu God.

9 Mi tana rongona inau au nauvaganana ia, te a Moses e vekevaniau laka na dalequ minau sauba manana nomoa kami aditamanimami segeni na kao i tana inau au liuvia.

10 Mo ko reia kalina ia. E vati sangavulu tsege nogo na ngalitupa e putsi tû kalina e tsaria na Taovia vania a Moses na omea vaga ia. Ma na omea ia e laba tana tagu kalina igira na Israel ara tataligu moa tana kaomate, me tû tana tagu ia me tsau mai i dani eni ma na Taovia e molo maurisiau vaga nogo aia e vekevaniau. !Ko morosiau bâ inau! E alu sangavulu tsege nogo na ngalitupaqu,

11 mau susuliga dou vaga moa tana tagu kalina a Moses e moloau kau tuvivera. Au susuliga dou moa gana na vailabu se gana goto na aqosiana na aqo tavosi bamai.

¹² Mi kalina ia, ko tusuvaniau na kao vungavungaga aia na Taovia e vekevaniau tana tagua. Igami ami tsarivanigamu nogo laka e kesa na puku na mumû ara soaginigira na Anakim ara totu i tana i laoqira na verabau loki ara bara polipoponoginia na baravatu kakai. Me tau utu na Taovia sauba ke totu koluau inau, ma kau tangomana na tsialigiaqira vaga nogo e tsaria na Taovia.”

¹³ Me tû a Josua me tabua a Caleb na dalena a Jepune me sauvania na verabau ni Hebron ke aditamanina.

¹⁴ Ma na verabau i Hebron ara tamanina moa igira na kukuana a Caleb na dalena a Jepune na Kenas, rongona aia e muri kalavatavidoua na omea e ketsalia na Taovia na God ni Israel.

¹⁵ Mi tana idana, ma na vera ni Hebron ara soaginia nina vera a Arba. Ma Arba aia kesa e tangi loki liuliu bâ na rongona i laoqira na Anakim.

Mi murina ia, ma na tinoni popono ara totu tana rago me tagara na vailabugi.

15

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Juda

¹ Migira na vungu tana puku konina a Juda ara aditamaniqira kesa na butona kao maia e tavota vaga iani:

Na kao ia e tada i ata me tsau bâ tana susuina saikesa na kaomate ni Sin, tana vovotana na Edom.

² Ma na vovotana i ata e tuturiga tû tana susuina i ata na Tasi Mate,

³ me tada bâ goto tû tana Matana Sautu ni Akrabim me tsau bâ i Sin. Me liu bâ tabana i ata i Kades Barnea, me saviliusia i Hesron me dato bâ i Adar, me pilo kalea i Kaka,

⁴ me liu bâ i Asmon, me taonia na okookona na kô tana niqira votavota na Ejipt, me votu vosa bâ tana Tasi Mediteranean, mi tana nogo e tsau niqira votavota. Ia nogo na votavotana na kao ni Juda tabana i ata.

⁵ Ma na votavota tabana i longa aia nogo na Tasi Mate, me tsau bâ tana matana na Kô Jordan i tana e sai kolua na Tasi Mate.

Ma na votavota i vava e tuturiga i tana,

⁶ me ba tsau i Bet Hogla, me tave bâ goto kesa tana tetena i tana tangomana na tû ma na morotsuna bâ tana Poi Jordan. Me dato bâ tana nauna ara soaginia nina Vatu a Bohan ma Bohan aia kesa na dalena a Ruben,

⁷ me tû tana Qou na Rota me dato bâ i Debir, me pilo tave kalea i Gilgal, aia e mata bâ vania na Matana na Sautu i Adumim e pala tada vania na quou ia. Me tû tana me liu bâ tana vuravura ni Ensemes, me rutsu laba bâ i Enrogel,

⁸ me dato bâ tana Qou ni Hinom e totu pala tada vania na tetena i tana e totu i Jerusalem niqira verabau igira na Jebus. Ma na votavota ia e dato bâ i kelana saikesa na tetena e totu pala votu vania na Qou ni Hinom tana susuina tabana i vava na Qou ni Repaim.

⁹ Me tû tana, me liu bâ tana Vuravura ni Neptoa, me rutsu laba tana verabau ligisana na Vungavunga Epron. Mi tana te e pilo kalea i Baala se i Kiriat Jearim,

¹⁰ mi tana e variro votu i Baala me kale bâ na kao vungavungaga ni Seir, me vano me liu bâ tabana i vava na Vungavunga Jearim se Kesalon, me tsuna bâ i Beth Semes, me saviliusia i Timna.

¹¹ Mi tana, ma na votavota ia e liu bâ tana tetena e totu pala tave vania i Ekron, me pilo kalea i Sikeron, me saviliusia na Vungavunga Baala, me ba tsau i Jamnia, me ba vosa tana Tasi Mediteranean.

¹² Mi tana e totu niqira votavota tabana i tasi. Mi laona na votavota girani i tana nogo ara totu igira na tinoni tana vungu konina a Juda.

A Kaleb e Tangolikaira na Vera ni Hebron mi Debir

(Tinoni Pede 1:11-15)

¹³ Me vaga nogo na Taovia e ketsalia a Josua, aia e sauvania a Caleb na dalena a Jepune na turina niqira butona na kao igira na puku konina a Juda. Me aditamanina i Hebron, aia na verabau e tamanina a Arba na tamana a Anak.

¹⁴ A Caleb e tsialigigira na kukuana a Anak tania na verabau ia, tugira nogo na duli tu koniqira a Sesai, ma Ahiman ma Talmai.

¹⁵ Me tû i tana, maia e vano na labuaqira na tinoni ara totu i Debir. Na verabau iani ara soaginia i sau i Kiriat Seper.

¹⁶ Ma Caleb e tsaria, “Inau sauba kau sauva na dalequ daki aia ko Aksa, ke taugâ aia na mane ke tangomana na tangoliania i Kiriat Seper.”

¹⁷ Maia Otniel na dalena a Kenas aia na kulana tetelo a Caleb, aia nogo e tangomana na tangoliania na verabau ia. Maia Caleb e tû, me sauvania a Otniel ko Aksa na dalena daki ke taugâ.

¹⁸ Mi tana dani na mutsasai rongona na tauga, maia Otniel e raia na tauna ke ngasua konina na tamana ke sauvania sa butona poi. Mi kalina ko Aksa e tsunaligi tania nina asi, aia Kaleb na tamana e veisuâ, “?Egua, laka o ngaoa sa omea i koniqu?”

¹⁹ Maia e gokovisu vania na tamana me tsaria, “Eo, igoe o sauvaniau kesa nogo na butona kao, ma na kao ia e totu tana nauna e mamatsa sosongo.” Te aia Kaleb e sauvania na vuravura na kô i kelana na vungavunga, mi tuana na vungavunga.

Igira na Verabau Tana Juda

²⁰ Igitani na kao igira na vungu tana puku konina a Juda ara sauvanigira nogo kara aditamaniqira.

²¹ Igira na verabau ara totu varangisia na votavota ni Edom i tabana saikesa i ata ara tamanina igira, igira nogo i Kabseel, Eder, Jagur,

²² Kina, Dimona, Adada,

²³ Kedes, Hasor, Itnan,

²⁴ Sip, Telem, Bealot,

²⁵ Hasor, Hadata, Keriot Hesron se Hasor,

²⁶ Amam, Sema, Molada,

²⁷ Hasar Gada, Hesmon, Betpelet,

²⁸ Hasar Sual, Beerseba, Bisiotia,

²⁹ Baala, Iim, Esem,

³⁰ Eltolad, Kesil, Horma,

³¹ Siklag, Madmana, Sansana,

³² Lebaot, Silim, Ain, mi Rimon: igira sui kolu ara rukapatu siu na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

³³ Igira na verabau ara totu i tuana na vungavunga, igira nogo i Estaol, Sora, Asna,

³⁴ Sanoa, Enganim, Tapua, Enam,

³⁵ Jarmut, Adulam, Soko, Aseka,

³⁶ Saaraim, Aditaim, Gedera, mi Gederotaim: igira sui kolu ara sangavulu vati na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

³⁷ Mi tuana vungavunga ara totu goto na verabau ni Senan, Hadasa, Migdalgad,

³⁸ Dilean, Mispa, Jokteel,

³⁹ Lakis, Boskat, Eglon,

⁴⁰ Kabon, Lamam, Kitlis,

⁴¹ Gederot, Betdagon, Naama, mi Makeda: igira sui kolu ara sangavulu ono na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁴² Mara totu goto na verabau ni Libna, Eter, Asan,

⁴³ Ipta, Asna, Nesib,

⁴⁴ Keila, Aksib, mi Maresa: migira sui kolu ara siu na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁴⁵ Me totu goto i Ekron kolugira goto nina vera ma na tsatsapa tetelo,

⁴⁶ migira sui na verabau ma na vera tetelo varangisia i Asdod, tû i Ekron me tsau bâ tana Tasi Mediteranean.

⁴⁷ Mara ka totu goto na verabau ni Asdod mi Gasa, kolugira goto ka niqira vera ma na tsatsapa tetelo, me tsau bâ tana okookona kô tana votavota ni Ejipt ma na liligina na Tasi Mediteranean.

⁴⁸ Mi tana kao vungavungaga ara totu na vera ni Samir, Jatia, Soko,

⁴⁹ Dana, mi Kiriat Seper se Debir,

⁵⁰ Anab, Estemoa, Anim,

⁵¹ Gosen, Holon, mi Gilo: igira sui kolu ara sangavulu kesa na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁵² Mara totu goto na verabau ni Arab, Duma, Esan,

⁵³ Janim, Bet Tapua, Apeka,

⁵⁴ Humta, Hebron, Sior: igira sui kolu ara siu na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁵⁵ Migira goto na verabau ni Maon, Karmel, Sip, Juta,

⁵⁶ Jesreel, Jokdeam, Sanoa,

⁵⁷ Kain, Gibea mi Timna: migira sui kolu ara sangavulu na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁵⁸ Mara tu totu goto na verabau ni Halhul, Betsur, Gedor,

⁵⁹ Maarat, Betanot, mi Eltekon: tugira sui kolu ara tu ono na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipolitugira.

⁶⁰ Mi kaira goto i Kiriat Baal se i Kiriat Jearim, mi Raba: kaira ruka na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipolikaira.

⁶¹ Mi tana kaomate goto ara tu totu na verabau ni Bet Araba, mi Midin, mi Sekaka,

⁶² mi Nibsan, ma na verabau ara soaginia i Solo, mi Engedi: tugira sui kolu ara tu ono na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipolitugira.

⁶³ Migira moa na Jebus, igira ara totuvi idâ i Jerusalem, ara tau tangomana igira na tinoni ni

Juda na tsialigiaqira. Migira na Jebus ara tototu moa i tana kolugira na tinoni ni Juda.

16

Na Butona Kao Ara Sauvanigira na Epraim ma na Manase i Tasi

¹ Na votavota i ata na kao ara sauvanigira na kukuana a Josep e tuturiga tana Kô Jordan varangisia i Jeriko i longa tana vuravura ni Jeriko, me ba tsau tana kaomate. Me tû i Jeriko me dato bâ i laona na kao vungavungaga tsau bâ i Betel.

² Me tû i Betel me vano i Lus, me liu bâ i Atarot Adar, i tana ara totu igira na Arka.

³ Me votu bâ i tasi tana niqira butona igira na Japlet, me ba tsau i Bet Horon i Lao. Me tû i tana, me vano i Geser me ba vosa tana Tasi Mediteranean.

⁴ Kaira na puku ka koniqira a Epraim ma Manase i Tasi, igira nogo na kukuana a Josep, ara sauvanigira na kao iani kara aditamaniqira.

Niqira Butona Kao na Epraim

⁵ Iani na butona kao ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Epraim: niqira votavota e tuturiga i Atarot Adar me longa dato bâ tana Bet Horon i Gotu,

⁶ me tû i tana me votu tsau bâ tana Tasi Mediteranean. Mi Mikmetat e totu tabana i vaya. Mi tabana i longa na votavota e kekevo bâ kalea i Taanat Silo, me saviliusia me longa me bâ tsau i Janoa.

⁷ Me tû i Janoa me tsuna bâ me ba tsau i Atarot mi Naara, me tsau bâ goto i Jeriko, me ba vosa tana Kô Jordan.

⁸ Na votavota i tasi e tû i Tapua me liu bâ tana kô tetelo i Kana me votu me ba vosa tana Tasi Mediteranean. Iani nogo na kao ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Epraim kara aditamaniqira,

⁹ kolugira goto visana na vera ma na tsatsapa tetelo, igira ara totu tana niqira votavota na Manase mara sauvanigira moa na Epraim.

¹⁰ Mara tau moa tsialigigira na Kanaan igira ara totu i Geser, me vaga ia, migira na Kanaan ara tototu moa i laoqira na Epraim tsau mai i dani eni, migira ara turuginigira moa kara aqo mala tseka vanigira.

17

Niqira Butona Kao na Manase i Tasi

¹ Me kesa turina na kao tabana i tasi na Kô Jordan ara sauvanigira visana na vungu ara talu tana puku konina a Manase aia na dalena mane ida a Josep. Ma Makir na tamana a Gilead, aia na dalena mane ida a Manase, maia e kesa na malagai susuliga manana tana vailabu. Me vaga ia, mara sauvania na Gilead ma na Basan tabana kô i longa na Kô Jordan.

² Ma na kao e totu tabana i tasi na Kô Jordan ara sauvanitugira na vungu ara totuvisu tana puku konina a Manase: tugira nogo na vunga tu koniqira a Abieser, ma Helek, ma Asriel, ma Sekem, ma Heper, ma Semida. Tugirani nogo na

kukuana mane a Manase na dalena a Josep, mi tugira nogo ara tu ida tana tu niqira vungu.

³ Maia Selopehad na dalena a Heper, aia na dalena a Gilead, aia na dalena a Makir, aia na dalena a Manase, aia e tau tamanina sa dalena mane, me tamani dalena daki moa. Mi tugirani nogo tu soaqira, aia ko Mala, ko Noa, ko Hogla, ko Milka, ma ko Tirsa.

⁴ Mi tugira ara tu tû mara tu vano i ka koniqira a Eleasar na mane tabu, ma Josua na dalena a Nun, migira goto na tinoni lokiloki, mara tu ba tsarivanigira, “Na Taovia e ketsalinogoa a Moses ke sauvanigami goto igami kesa turina na kao ke lia nimami tamani, vaga goto e sauvanigira igira na kamamami mane.” Me vaga ia, mara sauvanitugira na turina na kao vaga ara sauvanigira na kamaqira mane, vaga nogo na Taovia e ketsalia a Moses ke naua.

⁵ Aia nogo na rongona ti ara sauvanigira na puku konina a Manase sangavulu na butona na kao e pabo bâ na turina ara saunogoa vanigira tana Gilead ma na Basan tabana i longa na Kô Jordan,

⁶ rongona ara sauva na kao vanigira igira na kukuana daki a Manase, vaga goto igira na kukuana mane. Ma na kao tana Gilead ara sauvanigira igira na turina tavosi na kukuana a Manase.

⁷ Na butona kao ara tamanina igira na puku konina a Manase e vota bâ tû i Aser me ba tsau i Mikmetat tabana i longa i Sekem. Na votavota e tada me adisaikolugira goto na tinoni ni Entapua.

⁸ Na kao polipolia i Tapua ara tamanina igira na puku konina a Manase, ma na vera moa

i Tapua tana votavota ara tamanina igira na kukuana a Epraim.

⁹ Me tû i tana, ma na votavota e votu bâ tana kô tetelo i Kana. Migira na verabau ara totu pala tada vania na kô tetelo ia ara tamanina igira na Epraim, atsa moa e totu tana niqira butona na kao igira na Manase. Ma niqira votavota na Manase e liu bâ i liligina na kô tabana i vava, me ba vosa tana tasi Mediteranean.

¹⁰ Niqira kao igira na Epraim e totu tabana i ata, ma niqira kao igira na Manase ara totu tabana i vava, ma na Tasi Mediteranean ka niqira votavota tabana i tasi. Niqira kao igira na Aser e totu i tasivava, ma niqira kao igira na Isakar e totu i longavava.

¹¹ Mi laona ka niqira butona na kao kaira na puku konina a Isakar ma Aser, migira na puku konina a Manase ara tamanina i Bet San mi Ibleam, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipolikaira, me kolugotoa i Dor aia e totu liligina na tasi, mi Endor, mi Taanak, mi Megido, migira na vera tetelo ara totu polipoligira.

¹² Migira na tinoni ni Manase ara tau tangomana kara tsialigigira na Kanaan ara totu i laoqira na verabau girani, me vaga ia, migira na Kanaan ara tototu kolugira moa na Manase i tana.

¹³ Mi kalina igira na tinoni ni Israel ara danga bâ i tana, mara tau moa tsialigigira sui na Kanaan, mara turugira moa kara aqo vanigira.

*Na Epraim ma na Manase i Tasi Ara Ka Nongi
Kao Goto*

14 Mara tû igira na kukuana a Josep, mara ba tsarivania a Josua, "?Rongona gua ti igoe o sauvanigami kesa lelê moa na turina kao kami aditamanimami segeni igami? Migami ami danga sosongo nogo rongona na Taovia e tabugami manana."

15 Ma Josua e tuguviusua niqira goko me tsaria, "Me ti vaga igamu amu danga sosongo vaga ia, mamu tsaria laka na kao vungavungaga tana Epraim e tetelo lê sosongo vanigamu, me dou kamu vano tana goana atsi i longa ma kamu kavivera i tana, i laona niqira kao igira na Peres ma na Repaim."

16 Migira ara tuguviusua nina goko a Josua mara tsarivania, "Eo, ma na kao vungavungaga ia e tau goto tugumami igami, migira na Kanaan ara totu tana poiatsa ara tamanina niqira terê tapala, igira ara totu i Bet San ma nina vera tetelo ara totu polipolia, migira goto ara totu i laona na Poi ni Jesreel."

17 Ma Josua e tsarivanikaira na puku ka koniqira a Epraim ma Manase i Tasi, "Eo, e mana amu danga sosongo igamu, mamu susuliga sosongo goto. E tau tugua kamu adia kesa moa na tuva.

18 Ma na kao vungavungaga popono ia sauba ke lia na tamanimui. Me atsa moa ti na kao ia e totu tana goana atsi, me tugugamu manana kamu kavivera vaolu i tana, ma kamu aditamanimui tû kesa tabana me tsau bâ kesa tabana. Migira na Kanaan igira e atsa moa ti ara tinoni susuliga mara tamani terê tapala,

me sauba nomoa igamu kamu tangomana na tsialigiaqira.”

18

Ara Votagira na Butona Kao Ara Tau Vati Votagira

¹ Mi murina kalina ara tangoligira sui nogo na kao, migira na toga popono tana Israel ara saimai sui i Silo, mara molokaea na Valepolo i tana e totu na Taovia.

² Ara kau moa vitu na puku na tinoni ni Israel ara tau vati sauvanigira sa butona kao kara tamanina.

³ Te e tû a Josua, me tsarivanigira na toga ni Israel, “?Ke oka koegua sagata kamu pipitu goto ti kamu bâ ma kamu totuvia na kao aia na Taovia niqira God na mumuamui e saunogoa vanigamu?

⁴ Kamu molomai vaniau kara tolu na mane kara tu talu pipi tana puku, minau sauba kau molovanogira kara liuvia na kao popono, ma kara marea na nununa na butona kao tana ara ngaoa kara aditamaniqira. Mi kalina ti ke sui ia, ma kara visumaitugua i koniqu inau.

⁵ Ma na kao gira sauba igita ka votavanigira i laona ke vitu na lusu; migira na puku konina a Juda kara tototu moa tana niqira butona kao i ata, ma na puku konina a Josep kara tototu moa tana niqira butona kao i vava.

⁶ Migamu kamu mare makalidoua na vovotana igira vitu na lusu, ma kamu adimaivaniau. Minau sauba kau naua na tsonikutsu vanigamu ieni i matana na Taovia nida God.

⁷ Migira moa na Levite sauba e utu kara aditamaniqira sa butona kao kolugamu igamu, rongona gaqira tuva igira kara aqo vaga nina manetabu na Taovia. Eo, migira na puku tu koniqira a Gad, ma Ruben, ma na Manase i Longa, igira ara adinogoa na butona kao tabana i longa na Kô Jordan, aia nogo na kao a Moses nina maneapro na Taovia e saunogoa vanigira.”

⁸ Mi kalina igira na mane ara viligira kara vano na mare nununa na kao ara vangarau sui, maia Josua e tsaritugutuga vanigira, “Kamu vano ma kamu liuvia na kao popono ma kamu mare nununa. Me sui ia, ma kamu visumaituga i koniqu inau. Mieni nogo i Silo ti inau sauba kau naua na tsonikutsu vanigamu i matana na Taovia nida God.”

⁹ Mara tû na mane gira, mara liuvi poponoa na kao, mara maresunâ ke tavota koegua na kao ia i laona e vitu na lusu, mara maresunagotoa na soaqira na vera sui ara totu i tana. Mi muri te igira ara visutuga i konina a Josua tana nauna ara tototu i Silo.

¹⁰ Ma Josua e naua na tsonikutsu na veisuana na Taovia vanigira, mi muri maia e tû, me sauwanigira igira vitu na puku ara kauvisu tana Israel e kesa turina na kao kara aditamaniqira.

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Benjamin

¹¹ Na butona kao ara tamanina igira na vungu tana puku konina a Benjamin, aia nogo na kesanina na butona kao ara sauva. Niqira kao igira e totu ka levugaqira ka niqira kao kaira na puku konina a Juda ma na puku konina a Josep.

¹² Niqira votavota tabana i vava e tuturiga tana Kô Jordan, me dato bâ tana tutsunana e pala tabana i vava na Jeriko, mi tabana i tasi e liu bâ tana kao vungavungaga tsau bâ tana kaomate ni Betaven.

¹³ Ma niqira votavota i tana e liu bâ tana tutsunana tabana i ata i Lus ara soaginigotoa i Betel, me tsuna tada bâ i Atarot Adar tana vungavunga tabana i ata na Bet Horon i Lao.

¹⁴ Na votavota kalina ia e pilo tavosi, e pilo tada tû tabana i tasi na vungavunga ia me kalea bâ i Kiriat Baal se i Kiriat Jearim, aia ara tamanina igira na puku konina a Juda. Iani nogo niqira votavota tabana i tasi.

¹⁵ Ma na votavota i ata e tuturiga tana susuina na Kiriat Jearim, me liu bâ tana Vuravura ni Neptoa.

¹⁶ Me tû i tana, me tsuna tada bâ tana tuana na vungavunga i tana tangomana na moro gaukuti bâ tana Qou ni Hinom, tabana i vava tsotsodo na Qou ni Repaim. Mi tana, me liu taligu tada tana Qou ni Hinom, aia e totu pala tada niqira tetena igira na Jebus, me bâ kalea i Enrogel.

¹⁷ Mi tana, me pilo tave me ba kalea i Ensemes, me ba tsau i Gelilot aia e totu gana ngongo na Matana Sautu ni Adumim. Mi muri ma na votavota e tsuna bâ tana sautu ara soaginia Nina Vatu a Bohan ma Bohan aia e kesa na dalena a Ruben,

¹⁸ me liusavu bâ tabana i vava na tetena i tana tangomana na moro gaukuti bâ tana Poi Jordan. Me liu tsuna bâ tana poi ia,

¹⁹ me liusavu tave bâ tana tetena i Bet Hogla, me ba vosa tana matana Kô Jordan i tana e sai

kolua na Tasi Mate. Miani nogo niqira votavota tabana i ata.

²⁰ Ma na Kô Jordan aia niqira votavota tabana i longa. Igitani nogo na votavota na kao igira na vungu tana puku konina a Benjamin ara sauvanigira kara aditamaniqira.

²¹ Igitani nogo na verabau ara tamanina igira na vungu tana puku konina a Benjamin: i Jeriko, Bet Hogla, Emek Kesis,

²² Bet Araba, Semaraim, Betel,

²³ Avim, Para, Opra,

²⁴ Keparamoni, Opni mi Geba: igira sui kolu ara sangavulu ruka na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

²⁵ Migira goto i Gibeon, Rama, Beerot,

²⁶ Mispa, Kepira, Mosa,

²⁷ Rekem, Irpeel, Tarala,

²⁸ Sela, Haelep, Jebus se Jerusalem, Gibea, mi Kiriat Jearim: igira sui kolu ara sangavulu vati na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira. Igitani nogo na butona kao ara sauvanigira igira na vungu tana puku konina a Benjamin kara aditamaniqira.

19

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Simeon

¹ Na rukanina sasau ara naua e gado i koniqira na vungu tana puku konina a Simeon. Ma niqira butona kao igira e tsau bâ i laona na butona kao ara sauvaninogoa na puku konina a Juda.

² E adisaigotoa i Beerseba, Seba, Molada,

³ Hasar Sual, Bala, Esem,

⁴ Eltolad, Betul, Horma,

⁵ Siklag, Bet Markabot, Hasar Susa,

⁶ Bet Lebaot mi Saruhen: igira sui kolu ara sangavulu tolu na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁷ Mi tugira goto i Ain, mi Rimon, mi Eter, mi Asan: tugira tu vati na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

⁸ E adisaigira sui na vera tetelo ara polipoligira na verabau girani poi tsau i Baalat Beer se i Rama tabana i ata. Iani nogo na butona kao ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Simeon kara aditamaniqira.

⁹ Me rongona e loki sosongo na butona kao ara tamanina igira na puku konina a Juda, te ara sauva na turina niqira kao vanigira na puku konina a Simeon.

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Sebulun

¹⁰ Na tolunina sasau ara naua e gado i koniqira na vungu tana puku konina a Sebulun. Ma na butona kao ara sauvanigira igira e tsau bâ i Sarid.

¹¹ Me tû i tana, ma niqira votavota e votu tsau bâ i Mareal, me vataragi bâ i Dabeset mi tana kô tetelo tabana i longa i Jokneam.

¹² Mi tabana bâ i Sarid, e longa bâ me tsau tana vovotana na Kislot Tabor, mi muri me liu bâ i Daberat me dato bâ i Japia.

¹³ Me tû i tana, me longa babâ goto tsau i Gat Heper mi Etkasin, me pilokalea i Nea tana sautu e vano i Rimon.

¹⁴ Mi vava ma na votavota e pilokalea i Hanaton, me ba vosa tana Qou ni Iptahel.

15 Me adisaikolugotoa i Katat, Nahalal, Simron, Idala, mi Betlehem: igira sui kolu ara sangavulu ruka na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

16 Igitani nogo na verabau ma niqira vera tetelo ara totu i laona na butona kao ia, ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Sebulun kara aditamaniqira.

*Na Butona Kao ara Sauvania na Puku Konina
a Isakar*

17 Na vatinina sasau ara naua e gado i koniqira na vungu tana puku konina a Isakar.

18 Niqira butona kao igira e adisaikolugotoa i Jesreel, Kesulot, Sunem,

19 Haparam, Sion, Anaharat,

20 Rabit, Kision, Ebes,

21 Remet, Enganim, Enhada mi Betpases.

22 Niqira votavota e vataragi bâ goto i Tabor, mi Sahasuma mi Bet Semes, me ba vosa tana Kô Jordan. Migira sui kolu ara sangavulu ono na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

23 Igitani na verabau ma niqira vera tetelo ara totu i laona na butona kao ia, ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Isakar kara aditamaniqira.

*Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina
a Aser*

24 Ma na tsegenina sasau ara naua e gado i koniqira na vungu tana puku konina a Aser.

25 Niqira butona igira e adisaikolua i Helkat, Hali, Beten, Aksap,

26 Alam Melek, Amad, mi Misal. Mi tabana i tasi e vataragi bâ i Karmel mi Sihor Libnat.

27 Mi kalina e pilo longa, ma na votavota e ba tsau i Betdagon, me vataragi bâ i Sebulun mi tana Qou ni Iptahel me liu bâ tana sautu i vava e kalea i Betemek mi Neiel. Me tave babâ moa me ba tsau i Kabul,

28 Ebron, Rehob, Hamon, mi Kana, me tsau bâ i Sidon.

29 Mi muri, ma na votavota e pilokalea i Rama, me tsau bâ tana verabau loki i Tire ara barapoliginia na baravatu kakai; mi muri me pilokalea i Hosa, me ba vosa tana Tasi Mediteranean. Me adisaikolugotoa i Mahalab, Aksib,

30 Uma, Apek mi Rehob: migira sui kolu ara rukapatu ruka na verabau, kolugira goto na vera tetelo ara totu polipoligira.

31 Igitani nogo na verabau kolugotoa niqira vera tetelo, ara totu i laona na butona kao ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Aser kara aditamaniqira.

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Naptali

32 Ma na ononina sasau ara naua, e gado i koniqira na vungu tana puku konina a Naptali.

33 Niqira votavota igira e tû i Helep, me liu bâ i Saananim tana gaitabu, me bâ i Adaminekeb mi Jamnia, me tsau bâ i Lakum, me ba vosa tana Kô Jordan.

34 Mi tana, ma niqira votavota e pilovotu me bâ tsau i Asnot Tabor, me tû i tana me ba tsau i Hukok, me vataragi bâ i Sebulun tabana i ata,

mi Aser tabana i tasi, mi tana Kô Jordan tabana i longa.

³⁵ Migira na verabau loki ara barapoliginigira na baravatu kakai igira nogo i Sidim, Ser, Hamat, Rakat, Kineret,

³⁶ Adama, Rama, Hasor,

³⁷ Kedes, Edrei, Enhazor,

³⁸ Iron, Migdalel, Horem, Betanat mi Bet Semes: igira sui kolu ara sangavulu siu na verabau, kolugira sui na vera tetelo ara totu polipoligira.

³⁹ Igitani nogo na verabau kolugotoa niqira vera tetelo, ara totu i laona na butona kao ara sauvanigira na vungu tana puku konina a Naptali kara aditamaniqira.

Na Butona Kao Ara Sauvania na Puku Konina a Dan

⁴⁰ Ma na vitunina sasau ara naua, e gado i koniqira na vungu tana puku konina a Dan.

⁴¹ Niqira butona kao igira e adisaikolugira i Sora, Estaol, Irsemes,

⁴² Saalbim, Aijlon, Itla,

⁴³ Elon, Timna, Ekron,

⁴⁴ Elteke, Gibeton, Baalat,

⁴⁵ Jehud, Beneberak, Gatrimon,

⁴⁶ Mejarkon, mi Rakon, kolugotoa na butona kao polia i Jopa.

⁴⁷⁻⁴⁸ Migirani sui na verabau girani, ma niqira vera tetelo ara totu i laona na butona kao, ara tamanina igira na vungu tana puku konina a Dan. Me visana tagu i muri ma gaqira gala ara tangolia niqira kao. Mara tû igira na Dan, mara ba i Lais mara bokia na vera ia mara

tangolia, mara labumatesigira sui na tinonina, mara aditamaniqira na vera ia. Mara totuvia i tana, mara tau nogo soaginia i Lais, ara soaginia moa i Dan, tamavuginia na soana a Dan na mumuaqira.

Na Butona na Kao ara Sauvania a Josua

⁴⁹ Mi kalina igira na tinoni ni Israel ara sUILAVAGININOGOA na votakao, ara tû mara sauvania a Josua na dalena a Nun kesa na turina na kao gana ke tamanina segeni.

⁵⁰ Vaga nogo na omea e ketsalia na Taovia, ara sauvania a Josua na verabau aia segenina nogo e nongia: aia nogo i Timnat Sera tana kao vungavungaga i Epraim. Maia e logotugua na verabau ia me totu i tana.

⁵¹ Ma Eleasar na manetabu, ma Josua na dalena a Nun, migira sui na tinoni lokiloki tana vungu sui tana puku ni Israel, ara saugira na butona kao girani, mara gini aqo na tsonikutsu i Silo i matana na Taovia tana matsapana na Valepolo. Mi tana ara sUILAVAGINIA na aqona na votakao.

20

Na Vera Agana na Mani Tsogoravi

¹ Mi murina ia, ma na Taovia e goko vania a Josua me tsaria,

² “Ko tsarivanigira na tinoni ni Israel kara viligira ke visana na verabau agana na mani tsogoravi, vaga nogo au ketsalia a Moses ke tsarivanigamu tana rongona.

³ Mi kalina ti vaga kesa e tavongani matesia kesa tinoni kalina aia e tau padâ na mtesiana, me dona ke vano i tana me ke taopoi tania aia e lalavea rongona e ngaoa na tangotugu.

⁴ Maia tangomana ke tsogo bâ i laona sa verabau girani, me ke ba laba tana sasana pede i matana vera ia, me ke tsaritugutugua vanigira igira ara ida tana vera ia na omea e laba. Mi muri ti igira kara tamivania ke sage bâ i laona na verabau ia, ma kara vania kesa nauna tana aia ke totu, maia ke totu i tana.

⁵ Me ti vaga aia na mane e ngaoa na tangotugu ke tsarimurina bâ i tana, ma niqira aqo igira na tinonina na verabau ia, kara tau sauligia na mane ia vania na mane e ngaoa na tangotugu. Niqira aqo moa kara reitutugudoua, rongona ke tau mai aia na mane e ngaoa na tangotugu me ke labua, rongona aia e tau padâ na mtesiana na mane e mate, me tau goto aqosia tana kore.

⁶ Maia nina aqo ke totu tana verabau ia poi tsau kara pedea i mataqira na toga, me poi goto ke mate aia e Manetabu Loki tana tagu ia. Mi muri moa ti na mane ia tangomana ke visutugua i verana segeni, na vera i tana aia e tsogo tania."

⁷ Me vaga ia, mi tabana i tasi na Kô Jordan, ara vililigitugira tolu na verabau kara lia na vera agana na mani tsogoravi: tugira nogo i Kedes tana Galilii tana kao vungavungaga ni Naptali; mi Sekem tana kao vungavungaga ni Epraim; mi Hebron tana kao vungavungaga ni Juda.

⁸ Mi tabana i longa na Kô Jordan tana tetena tana kaomate tabana i longa na Jeriko, ara vililigitugira goto tolu na verabau: tugira nogo

i Beser i laona niqira kao igira na puku konina a Ruben; mi Ramot tana Gilead i laona niqira butona kao igira na puku konina a Gad; mi Golan tana Basan i laona niqira butona kao igira na puku konina a Manase.

⁹ Tugirani nogo na verabau agana na mani tsogoravi ara tu vililigitugira vanigira na tinoni sui tana Israel, me vanigira goto igira na tinoni ni veratavosi ara totu i laoqira. Ti vaga ke kesa ke tavongani matesia kesa tinoni kalina aia e tau padâ na matesiana, tangomana aia ke ba tsogoravi i tana tania na mane e lavea gana na tangotugu; me utu kara matesia poi kara pedea i mataqira na toga.

21

Niqira Verabau na Levite

¹ Igira ara ida tana vungu i laoqira na Levite ara tû mara vano i konina a Eleasar na manetabu, ma Josua na dalena a Nun, migira sui na ida tana vungu pipi tana puku sui tana Israel.

² Mi tana i Silo tana kao ni Kanaan ara tsari-vanigira, “Na Taovia e moloketsa vania a Moses laka igamu kamu sauvanigami goto ke visana na verabau gana kami totu i laona, kolugotoa na kao laka tana e dato dou na buruburu gaqira nimami buluka.”

³ Me vaga na Taovia e ketsaligira, migira na tinoni ni Israel ara tû, mara sauvanigira na Levite visana na verabau i laona niqira butona kao segeni, kolugotoa na kao laka i tana e dato dou na buruburu i konina.

⁴ Ma na tsonikutsu ara naua e ida e gado tana vungu i laona na duli konina a Kohat. Migira na vungu girani, na kukuana nogo a Aaron na manetabu, ara sauvanigira sangavulu tolu na verabau tana tu niqira butona kao tugira na puku konina a Juda, ma Simeon ma Benjamin.

⁵ Migira na vungu tavosi tana duli konina a Kohat ara sauvanigira sangavulu na verabau tana tu niqira butona kao tugira na puku konina a Efraim, ma Dan, ma Manase i Tasi.

⁶ Ma na duli konina a Gerson ara sauvanigira sangavulu tolu na verabau i laona tu niqira butona kao tugira na puku konina a Isakar, ma Aser, ma Naptali ma Manase i Longa.

⁷ Ma na vungu tana duli konina a Merari ara sauvanigira sangavulu ruka na verabau i laona tu niqira butona kao tugira na puku konina a Ruben, ma Gad, ma Sebulun.

⁸ Igira nogo na verabau ma na kao laka tana e dato dou na buruburu i laona, igira na tinoni ni Israel ara sauvanigira na Levite tana tsonikutsu, vaga nogo na Taovia e ketsalia a Moses kara naua.

⁹ Igitani nogo na soaqira na verabau i laona na butona kao ara tamanina igira na puku konina a Juda ma Simeon ara sauvanigira

¹⁰ na kukuana a Aaron, igira ara totu tana duli konina a Kohat i laona na puku konina a Levi. Igira nogo ara ida na sauvaniaqira na nauna i tana kara totu.

¹¹ Ara sauvanigira na verabau ni Arba aia Arba na tamana a Anak, mi kalina ia ara soaginia na vera ia i Hebron, me totu tana kao vungavungaga

tana Juda, kolugotoa na kao laka tana e dato dou na buruburu e totu polipolia.

¹² Ma na lelegaina na verabau ia kolugira goto nina vera tetelo, ara sauvaninogoa a Caleb na dalena a Jepune ke aditamanina.

¹³ Migirani nogo na verabau ara sauvanigira na kukuana a Aaron na manetabu: i Hebron aia kesa vidaqira na verabau gana na mani tsogoravi, mi Libna,

¹⁴ Jatir, Estemoa,

¹⁵ Holon, Debir,

¹⁶ Ain, Juta, mi Bet Semes, kolugira goto niqira kao laka tana e dato dou na buruburu: tugira sui kolu ara tu siu na verabau i laona na puku ka koniqira a Juda ma Simeon.

¹⁷ Mi laona niqira butona kao igira na puku konina a Benjamin, ara sauvanigira ara tu vati na verabau: igira nogo i Gibeon, mi Geba,

¹⁸ mi Anatot mi Almon, kolugira goto niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

¹⁹ Igira sui kolu ara sangavulu tolu na verabau, kolugira goto niqira turina na kao laka tana e dato dou na buruburu, ara sauvanigira na manetabu, igira na kukuana a Aaron.

²⁰ Migira na vungu tavosi tana duli konina a Kohat tana puku konina a Levi ara sauvanigira visana na verabau i laona niqira butona kao na Epraim.

²¹ Ara sauvanigira ara tu vati na verabau: tugira nogo i Sekem ma nina kao laka tana e dato dou na buruburu, tana kao vungavungaga i Epraim, aia i Sekem e kesa goto na verabau gana na mani tsogoravi, mi Geser,

²² mi Kibsaïm, mi Bet Horon, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

²³ I laona niqira butona kao na puku konina a Dan ara sauvanigira goto ara tu vati na verabau: tugira nogo i Elteke, mi Gibeton,

²⁴ mi Aijalon mi Gatrimon, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

²⁵ Mi laona niqira butona kao na puku konina a Manase i Tasi ara sauvanigira goto e ruka na verabau: kaira nogo i Taanak mi Gatrimon, kolugotoa ka niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

²⁶ Igira na vungu girani tana duli konina a Kohat ara sauvanigira sangavulu na verabau, kolugotoa niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

²⁷ Me kesa goto na alaala tavosi na Levite, igira na duli konina a Gerson, ara sauvanigira e ruka na verabau tana niqira butona kao igira na puku konina a Manase i Longa: kaira nogo i Golan tana Basan, aia kesa goto na verabau gana na mani tsogoravi, mi Beestera, kolugotoa ka niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

²⁸ Mi laona niqira butona kao ara tamanina na puku konina a Isakar, ara sauvanigira ara tu vati na verabau: tugira nogo i Kision, mi Daberat,

²⁹ mi Jarmut, mi Enganim, kolugotoa niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

³⁰ Mi laona niqira butona kao goto igira na puku konina a Aser, ara sauvanigira goto ara tu vati na verabau: tugira nogo i Misal, mi Abdon,

³¹ mi Helkat, mi Rehob, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

³² I laona niqira butona kao igira na puku konina a Naptali ara sauvanigira ara tu tolu na verabau: i Kedes tana Galilii, aia e kesa goto na verabau gana na totu ravi, kolugotoa nina kao laka tana e dato dou na buruburu, mi Hamot, mi Dor, mi Kartan, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

³³ Migira na vungu tatavosi i laona na duli konina a Gerson ara sauvanigira ara sangavulu tolu na verabau, kolugotoa niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

³⁴ Migira na Levite tavosi, igira nogo tana duli konina a Merari, ara sauvanigira ara tu vati na verabau i laona niqira butona kao igira na puku konina a Sebulun: tugira nogo i Jokneam, mi Karta,

³⁵ mi Dimna mi Nahalal, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

³⁶ Mi laona niqira butona kao na puku konina a Ruben ara sauvanigira goto ara tu vati na verabau, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu: tugira nogo i Beser, mi Jahas,

³⁷ mi Kedemot, mi Mepaat, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

³⁸ Mi tana niqira butona kao na puku konina a Gad, ara sauvanigira goto e vati na verabau: tugira nogo i Ramot tana Gilead, aia e kesa goto na verabau gana na tsogoravi, kolugotoa nina kao laka tana e dato dou na buruburu, mi Mahanaim,

³⁹ mi Hesbon, mi Jaser, kolugotoa tu niqira kao laka tana e dato dou na buruburu.

⁴⁰ Ara saisai mara sangavulu ruka na verabau ara sauvanigira na duli konina a Merari.

41-42 Mi laona na kao popono ara tamanina igira na tinoni ni Israel, ara sauvanigira na Levite ara saisai mara vati sangavulu alu na verabau, kolugotoa na kao laka tana e dato dou na buruburu ara totu polipoligira.

Na Israel Ara Aditamaniqira na Kao Sui Gira

43 Me vaga ia, ma na Taovia e sauvanigira na tinoni ni Israel na kao popono vaga aia e vekenogoa vanigira na mumuaqira laka ke sauvanigira. Mi kalina ara tangoli segeniqira nogo, mara ba totuvia i tana.

44 Ma na Taovia e sauvanigira na rago tana vera popono, vaga nogo e vekevanigira na mumuaqira. Me tagara lelê goto ke kesa vidaqira igira sui gaqira gala e tangomana na tuliusiaqira na Israel, rongona na Taovia nogo e sauvanigira na Israel na tangomana gana na tuliusiaqira sui gaqira gala.

45 Mi tana nauvaganana ia, ma na Taovia e manaligira pipi sui nina veke aia e naunogoa vanigira na tinoni ni Israel.

22

A Josua e Molovisugira na Puku Ara Totu i Longa

1 Mi muri, ma Josua e soasaigira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben ma Gad ma Manase i Longa.

2 Maia e tsarivanigira, “E dou sosongo rongona igamu amu naudoua pipi sui lakalaka na omea aia Moses nina maneago na Taovia e ketsaligamu

na nauana, mamu muridougira goto pipi sui niqu ketsa.

³ Eo, tana tagu popono iani igamu amu tau saikesa sove na sangaaqira na kulamui tana puku tavosi. Migamu amu parovota dou sosongo, mamu rongomangana na Taovia nimui God tana omea sui aia e ketsaligamu na nauana.

⁴ Mi kalina ia, vaga nogo aia e vekenogoa vanigamu, ma na Taovia nimui God e saunogoa na rago vanigira na kulamui ni Israel. Me dou kalina ia ti igamu kamu visu i vera tana kao igamu segeni amu vilia ke lia na tamanimui, na kao tabana i longa na Kô Jordan, aia a Moses nina maneapro na Taovia e saunogoa vanigamu.

⁵ Kamu totu parovata dou, ma kamu muri-dougira na ketsa ma na vali sui a Moses e ketsaligamu kamu murigira: kamu galuvea na Taovia nimui God, kamu naugira na omea aia e kilia, ma kamu muridougira nina ketsa sui, kamu totu kakai i konina, ma kamu aqo vania tana tobamui ma na tidaomui popono.”

⁶⁻⁸ Ma Josua e tabugira me mologira kara visu i veraqira me tsarivanigira, “Igamu amu visu i veramui kalina ia, kolugira danga nimui omea levolevo, kolugira goto danga na buluka ma na siliva, na qolumila, na tapalamila, na tapalalaka, ma na polo danga sosongo. Kamu vano ma kamu vaivotagi kolugira gamui pukukolu na omea igamu amu laua i koniqira gamui gala.”

*Igira tana puku tu koniqira a Ruben ma Gad
ma Manase ara aqosia kesa na belatabu loki i
liligina kô. (22:9-10)*

Aia a Moses e saunogoa na kao tabana i longa na Kô Jordan vania kesa turina na puku konina a Manase, me vanigira na turina tavosi ma Josua e sauwanigira na kao e totu tabana i tasi na Kô Jordan kolugira goto na puku tavosi.

⁹ Mi tana, migira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben, ma Gad, ma Manase i Longa ara mololegira na Israel tavosi i Silo tana kao ni Kanaan, mara aligiri na vano i Gilead tana niqira kao segeni, aia ara aditamaniqira nogo vaga na Taovia e ketsaligira tana tagu kalina e mauri moa a Moses.

Na Belatabu Ara Aqosia i Ligisana na Kô Jordan

¹⁰ Mi kalina igira na puku tu koniqira a Ruben, ma Gad, ma Manase i Longa ara mai tsau i Gelilot, mara totu moa tabana i tasi na Kô Jordan, migira ara tû mara aqosia kesa na belatabu loki i tana i liligina kô.

¹¹ Mara visana ara ba tatamanga vanigira na puku tavosi tana Israel mara tsaria, “!Rorongo igamu! Igira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben, ma Gad, ma Manase i Longa ara aqosia kesa na belatabu i Gelilot, i tabana kô i tasi tana nida tabana nogo igita.”

¹² Mi kalina ara rorongo vaga ia, migira na tinoni popono ara saimai sui i Silo, na vano na vailabugi koluaqira na puku ara totu i longa.

¹³ Midavia ia, migira na tinoni ni Israel ara molovanotalua a Pinehas na dalena a Eleasar na manetabu, ke bâ i koniqira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben ma Gad ma Manase i Longa tana butona kao ni Gilead.

¹⁴ Mara dulikolua a Pinehas ara sangavulu goto na tinoni tataovia, kesa e talu i laona pipi na puku ara totu i tasi, migira tatasa ara ida tana niqira vungu i laoqira na duli.

¹⁵ Mara mai tsau tana butona kao ni Gilead i koniqira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben, ma Gad ma Manase i Longa,

¹⁶ mara goko tuguqira nina tinoni popono na Taovia mara tsarivanigira, "?Rongona gua ti igamu amu naua na omea seko vaga ia vania na God ni Israel? !Amu aqosia kesa na belatabu vanigamu segeni, mi tana nauvaganana ia, migamu amu piloligi tania na Taovia mamu tau nogo tsarimurina aia!

¹⁷ Kamu padatugua nida sasi igita a naua i Peor, maia na Taovia e kedeginigita igita nina tinoni segeni na lobogu seko. Me tsautmai i dani eni migita a gini rota goto moa tana rongona ia. ? Megua, me laka na sasi ia e tau vati tugua moa?

¹⁸ ?Egua, sauba kamu sove nogo igamu na muriana na Taovia kalina? Me ti vaga igamu kamu sove na rongomangana na Taovia i dani eni, me ke dani nogo sauba aia ke kore vanigira pipi sui na tinoni ni Israel.

¹⁹ Mi kalina ia, ti vaga nimui kao igamu e tau ulagana na samasama vaniana God i laona, me dou ti kamu savumai tugua tabana kô tana nina kao na Taovia i tana e totu nina Valepolo, ma kamu nongia i konimami igami sa butona kao kamu totuvia. Ma kamu laka moa na sove na rongomangana na Taovia nida God ma na raqa sageamami goto igami i laona nimui sasi, tana aqosiana kesa segeni goto na belatabu kamagana

nina belatabu na Taovia nida God.

²⁰ Kamu padatugugotoa kalina a Akan na dalena a Sera e sove na muriana nina ketsa na Taovia tana rongona na omea aia e pedea na toroutsaniana; tana tagu ia migira na tinoni popono ni Israel ara gadovikedena na sasi vaga ia. Mamu dona laka e tau a Akan segeni moa e mate tana rongona nina sasi, mara danga goto ara mate kolua."

²¹ Migira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben, ma Gad, ma Manase i Longa ara tuguvisua niqira goko igira na ida tana vungu koniqira na puku ara totu i tasi mara tsaria,

²² "! Na God Susuliga Sosongo aia nogo e Taovia! !Maia e dona nogo na rongona gua ti igami ami nauvaganana ia, migami ami ngaogotoa igamu kamu donaginia! !Me ti vaga igami ami sove na rongomangana mami tau nogo totu kakai i konina na Taovia, ma kamu laka goto na tamiana vanigami kami mauri babâ moa!

²³ Me ti goto vaga igami ami petsakoe mangana na Taovia, mami aqosia kesa nimami belatabu segeni gana na kodoputsa i kelana, se na gini aqo na sauana na sausau na uiti se na sausau tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina, mi tana, maia na Taovia segeni nogo ke kedegami.

²⁴ !Me tagara! Igami ami aqosia na belatabu ia, rongona e mamara sosongo na tobamami igami na padaana laka tana tagu ke mai kara tau tû igira na kukuamui igamu ma kara tsarivanigira na kukuamami igami, 'Iava amu aditami igamu gana na samasama vaniana na Taovia na God ni Israel?

²⁵ Aia e moloa na Kô Jordan ke vorovotagita igita, igamu na tinoni tana puku ka koniqira a Ruben ma Gad, migami. Igamu amu tau nogo nina tinoni na Taovia.' Me tau utu kara tû na kukuamui igamu ma kara tongovanigira na kukuamami igami na samasama vaniana na Taovia.

²⁶ Maia nogoria na rongona ti igami ami gini aqosiginia na belatabu ia, me tau gana na kodoputsa se na savoriginiana sa sausau,

²⁷ tagara, agana moa ke lia vaga na padapada vanigira nimami toga igami ma nimui toga igamu, me vanigira goto na vatavata sui i muri bâ, laka igita sui a samasama vanimananâ na Taovia i matana nina Valepolo Tabu kolugira nida sausau kara kodo poponogira, me kolugira na sausau na sese ma na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina. Ami nauvganana ia rongona e tau dou ti na kukuamui igamu kara tsarivanigira na kukuamami igami laka igira ara tau nina tinoni na Taovia.

²⁸ Ma nimami papada igami ti ke laba na omea vaga ia, laka igira na kukuamami tangomana kara tsaria, '!Kamu reia! Na mumuamami igami ara aqosia na belatabu ia taoninogoa na rereina nina belatabu na Taovia. Me tau agana na gini savori kodoputsa se na savoriana sa sausau, magana moa ngiti padapada vanigira nimami toga igami ma nimui toga igamu.'

²⁹ Migami e manana nomoa e utu kami sovetania na Taovia, se kami mololea na tsarimurina aia tana aqosiana kesa na belatabu gana na kodoputsa i kelana se na savoriana na sausau na

uiti se na sausau na sese. E utu saikesa igami kami logoa ke kesa goto na belatabu tavosi gana kamaga nina belatabu na Taovia nida God aia e tutû i matana na Valepolo i tana aia e tototu.”

³⁰ Maia Pinehas na manetabu migira sangavulu na mane tataovia ara totu kolua aia, igira nogo ara ida tana vungu i laona na puku ara totu tabana i tasi, ara rongomingaoa na omea ara tsaria igira na tinoni tana puku tu koniqira a Ruben, ma Gad ma Manase tabana i Longa, me gini dou tugua na tobaqira.

³¹ Me tû aia Pinehas na dalena a Eleasar na manetabu me tsarivanigira, “Kalina ia igami ami dona laka na Taovia e totu manana kolugita. Igamu amu tau sove na rongomangana aia, me vaga ia, migamu nogo amu maurisigira na toga ni Israel tania nina kede na Taovia.”

³² Mi tana, maia Pinehas migira na tinoni tataovia ara mololegira na tinoni tana puku ka koniqira a Ruben ma Gad tana kao ni Gilead mara visutugua i Kanaan, mara ba turupatuna vanigira na tinoni ni Israel na omea e laba.

³³ Migira na tinoni ni Israel ara rongomingaoa niqira turupatu, me dou visutugua na tobaqira mara tsonikaeginia na Taovia. Mara tau nogo gini goko tana rongona na vano na vailabu ma na veurusiana na butona kao i tana ara totu na tinoni tana puku ka koniqira a Ruben ma Gad.

³⁴ Migira na tinoni tana puku ka koniqira a Ruben ma Gad ara molosoa vania na belatabu ia mara tsaria, “Na belatabu iani e ngiti padapada vanigita sui laka aia na Taovia e God manana.”

23

Nina Goko na Vaimolo a Josua

¹ Me oka nomoa i muri ti na Taovia e mologira na Israel kara mango na vailabu koluaqira gaqira gala ara totu polipoligira. Mi tana tagu ia, ma Josua e tuqatuqa sosongo nogo.

² Me tû a Josua, me soasaigira na tinoni sui ni Israel, igira na tinoni loki sui, migira sui ara ida tana duli, migira goto na tinoni pede, ma niqira taovia na mane vaumate, me tsarivani-gira, "Kalina ia inau au tuqatuqa sosongo nogo.

³ Igamu amu reinogoa pipi na omea sui aia na Taovia nimui God e nauvanigira na puku tavosi sui girani tana rongomui igamu. Maia na Taovia nimui God e sanga na vailabu tabana konimui igamu.

⁴ Minau au tuvarivotanogoa vanigira pipi sui nimui puku niqira kao igira na puku tavosi ara kauvisu, migira sui goto au tuliusigira nogo tû tana Kô Jordan tabana i longa, me tsau bâ tana Tasi Mediteranean tabana i tasi.

⁵ Ma na Taovia nimui God sauba ke naua migira kara pilovisu lê ma kara tsogo, me sauba aia ke tsialigigira i matamui igamu. Migamu sauba kamu tamanina niqira kao vaga nogo na Taovia nimui God e vekenogoa vanigamu.

⁶ Vaga ia, ma kamu parovata dou, ma kamu muri taonigira sui pipi na omea ara marea i laona na papina nina Ketsa a Moses. Ma kamu laka goto na mololeana ke kesa goto na turina.

⁷ Mi tana nauvaganana ia, ti igamu sauba e utu kamu saikolugira na tinoni girani ara totuvisu i laomui, se kamu soâ na asana niqira god, se na

gini aqo na soaqira tana aqosiana na veke, se na samasama ma na tsuporu vaniaqira igira na god peropero.

⁸ Migamu nimui aqo kamu totukakai kalavata moa i konina na Taovia, vaga amu naunogoa tsaumai i dani eni.

⁹ Na Taovia e tsialigigira nogo i matamui igamu igira na puku tavosi susuliga sosongo, me tagara lelê goto ke kesa ke tangomana na tuliusiamui igamu.

¹⁰ Migamu, tangomana moa ke kesa lelê moa na vidamui igamu ke naua, ma kara tsogoligi lê kesa na toga na mane, rongona na Taovia nimui God e vailabu tabana kolugamu igamu, vaga nogo aia e vekevanigamu ke naua.

¹¹ Kamu totu parovata dou ma kamu padalokia na Taovia nimui God.

¹² Me ti vaga igamu kamu tau totukakai i konina na Taovia, ma kamu ba sai kolugira na puku tavosi ara totuvisu moa i laomui ma kamu vaitaugagi,

¹³ ma kamu dona dou laka aia na Taovia nimui God sauba e utu goto ke tsialigigira i matamui na puku tavosi girani. Migira sauba kara lia vaga na taviti kara sogotigamu, se vaga na gai kara labuginia na gotumui, se vaga na itai kokonaga ke toroa na matamui. Maia sauba ke babâ vaga ia, poi tsau ke tagara lelê goto ke kesa vidamui ke totuvisu i laona na kao dou iani aia na Taovia nimui God e saunogoa vanigamu.

¹⁴ “Mi kalina ia, e mai varangi nogo na tagu na mateaqu. Pipi sui vidamui igamu e donaginia i laona na kosuna ma na tidaona, laka na Taovia

nimui God e saunogoa vanigamu pipi na omea dou sui aia e vekenogoa vanigamu. Me pipi sui lakalaka na veke aia e naugira, maia e manaligira sui. Me tagara lelê goto ke kesa vidaqira ke tau manalia.

¹⁵ Me vaga saikesa nogo na Taovia e manaligira nogo pipi sui na veke aia e nauvanigamu, me vaga goto sauba aia ke molomaia na omea seko ke gadovigamu ti vaga igamu kamu tau rongomangana.

¹⁶ Me ti vaga igamu kamu tau manalia nimui tabana na vaitasogi aia na Taovia nimui God e ketsaligamu na taoniana, ma kamu tû, ma kamu aqo vanigira na god tavosi ma kamu samasama vanigira, mi tana ti sauba aia na Taovia ke tû, mi tana korena loki ke kedegamu sui, me ke tau oka me tagara lelê goto ke kesa vidamui ke totuvisu tana kao dou iani aia e saunogoa vanigamu.”

24

A Josua e Goko Vanigira na Toga i Sekem

¹ Mi muri, ma Josua e soasaigira goto na puku sui tana Israel kara saimai i Sekem. E soagira sui na tinoni loki, migira ara ida tana duli, migira na tinoni pede, ma niqira taovia na mane vaumate ni Israel, mara saimai sui lakalaka i matana God.

² Ma Josua e tsarivanigira na tinoni sui, “Iani e vaga na omea na Taovia na God ni Israel e tsaria: ‘I sau nogo igira na mumuamui ara totu i tabana bâ na Kô Euprates, mara samasama vanigira na god tavosi. Maia kesa vidaqira na mumuamui aia nogo a Tera ka tamaqira a Abraham ma Nahor.

³ Minau au adiligia a Abraham na mumuamui tania na kao tabana bâ na Euprates, mau idagana sautu vania i laona na kao popono ni Kanaan. Mau sauvania e danga na kukuana. Mau sauvania a Isaak,

⁴ me vania a Isaak au sauakaira a Jakob ma Esau. Mau sauvania a Esau na kao vungavungaga i Edom ke aditamanina, ma Jakob na mumuamui migira na dalena ara vano i Ejipt.

⁵ Mi muri, minau au molo bâ kaira a Moses ma Aaron, mau moloa na rota loki vanigira na Ejipt. Mi murina ia, mau adirutsumigamu tania na vera ia.

⁶ Mi kalina au adirutsumigira na mumuamui tania i Ejipt, migira na Ejipt ara takuvi tsarigira tana niqira ose ma niqira terê. Mi kalina igira na mumuamui ara ba tsau tana Tasi Tsitsi,

⁷ mara ngangaidato mai vaniau kau sangagira, minau au moloa na rodo i levugaqira na mumuamui migira na Ejipt. Mau moloa na tasi ke karara tsavugira na Ejipt mara viri lulumi sui. Igamu amu donagininogoa na omea inau au nauvanigira na Ejipt.

“ ‘Eo, mi muri migamu amu totu oka sosongo tana kaomate.

⁸ Bâ, mi muri, minau au adimaigamu tana niqira kao na Amor, igira ara totu tabana i longa na Kô Jordan. Migira ara tû mara vailabugi kolugamu, minau au sangagamu ti amu gini tangomana na tuliusiaqira igira. Migamu amu laua niqira kao, minau au tsogori pukaligira i matamui.

⁹ Mi muri, maia na taovia tsapakae ni Moab,

aia Balak na dalena a Sipor e vailabu kolugamu. Maia e mologoko bâ vania a Balaam na dalena a Beor me nongia aia ke vealaginigamu.

10 Minau au sove na rongomiana a Balaam, te aia e tû me tabugamu, mi tana nauvaganana ia ti inau au laumaurisigamu tania a Balak.

11 Mamu tulusavu tana Kô Jordan, mamu mai tsau i Jeriko. Migira na tinoni ni Jeriko ara vailabugi kolugamu, e vaga goto ara naua igira na Amor, ma na Peres, ma na Kanaan, na Het, na Gargas, na Hivi, ma na Jebus. Minau au sauvanigamu na susuliga mamu gini tangomana na tuliusiaqira sui lakalaka.

12 Mi matamui nogo igamu inau au naua mara gini tsogo saranga sui gamui gala, minau nogo au tsialigikaira niqira taovia tsapakae na Amor, me tau nimui isi ma nimui parige igamu.

13 Inau au sauvanigamu kesa na kao igamu amu tau saikesa aqo i laona, ma na verabau igira igamu amu tau logogira. Mi kalina eni igamu amu tototu nogo i tana, mamu ganigira na vuana na uaeni igamu amu tau tsukâ, ma na vuana na olive tana gai igamu amu tau goto tsukâ.’ ”

14 Ma Josua e tsarigotoa vanigira, “Me vaga ia, ma nimui aqo igamu kamu padalokia na Taovia, ma kamu aqo dou vania moa aia, ma kamu totukakai i konina. Kamu tsoniligidigira sui na god peropero igira na mumuamui ara lavu na samasama vaniaqira tana Mesopotamia mi tana Ejipt, ma kamu aqo vania moa na Taovia.

15 Me ti vaga igamu amu tau ngaoa na aqo vaniana aia, me dou kamu votâ nimui papada i dani eni asei igamu sauba kamu aqo vania, igira

na god na mumuamui ara samasama vanigira tana Mesopotamia se niqira god igira na Amor tana niqira kao igamu amu tototu i dani eni. Minau moa migira na dalequ inau, sauba kami aqo vania moa na Taovia."

¹⁶ Migira na tinoni ara gokovisu mara tsarivania, "!E utu saikesa kami mololea na Taovia ma kami aqo vanigotoa sa god tavosi!

¹⁷ Na Taovia nida God e adirutsumigira na tamada migita tania na totu tseka i Ejipt, migita a reigira nogo na valatsatsa loki aia e naugira. Maia e reitutugugita iava moa igita a vano i laoqira na puku tavosi i tana igita a liu bâ.

¹⁸ Maia goto nogo na Taovia e tsialigigira i matada igira sui na Amor ara totuvia ieni. Me sauba goto nomoa igami kami aqo vania na Taovia; aia nogo nimami God."

¹⁹ Ma Josua e tsarivanigira na tinoni, "Tau na omea lakagana na aqo vaniana na Taovia, rongona aia segeni moa e tabu loki, me dona ke masugu, me utu ke padalegira nimui sasi.

²⁰ Ma ti kamu mololea aia, ma kamu aqo vanigira niqira god na tinoni ni veratavosi, aia sauba ke piloligi tanigamu me ke kedegamu. Aia sauba ke toroveogamu atsa moa ti aia e dou vanigamu tana idana."

²¹ Migira na tinoni ara tsarivania a Josua, "! Tagara! Igami sauba manana kami aqo vania moa na Taovia."

²² Ma Josua e tsarigotoa vanigira, "Igamu segenimui nogo amu sanga na rongomiana laka igamu amu vilinogoa kamu aqo vania na Taovia."

Migira ara tsaria, “Eo, igami segeni nogo ami sanga na rongomiana.”

²³ Ma Josua e tsarivanigira, “Me ti ke vaga ia, ma nimui aqo kamu tsoniliginigira sui na nunuqira niqira god na tinoni ni veratavosi igamu amu tamanina, ma kamu pilovisu tugua i konina na Taovia na God ni Israel.”

²⁴ Mi muri, migira na tinoni ara tsarivania a Josua, “Eo, igami sauba kami aqo vania moa na Taovia nimami God, ma kami rongomangana.”

²⁵ Mi tana dani nogo ia, ma Josua e aqosia kesa na taso kolugira na tinoni, mi tana i Sekem aia e sauwanigira visana na ketsa ma na vali kara taonigira.

²⁶ Ma Josua e maregira na ketsa girani i laona na papi nina Ketsa God. Mi muri, maia e vaturia kesa na vatu loki i vavana kesa na gaitabu, aia e tû tana nauna ara samasama vania na Taovia.

²⁷ Me tsarivanigira na toga sui, “Na vatu nogo iani sauba ke lia nida rongovata igita, rongona aia nogo e rongomigira pipi sui na tsaqina goko na Taovia e tsarinogoa vanigita. Maia nogo sauba ke katedivanigamu gana kamu gini tau goto petsakoe mangana nimui God.”

²⁸ Mi murina ia, te a Josua e molovisugira na tinoni, me pipi tinoni e visutugua tana nina butona kao segeni.

Ka Mateaqira a Josua ma Eleasar

²⁹ Me kesa tana tagu i muri, ma Josua nina maneago na Taovia aia na dalena a Nun, e mate kalina e tsaulia kesa sangatu sangavulu na ngalitupana.

30 Mara qilua tana nina butona kao segeni nogo i Timnat Sera tana kao vungavungaga ni Epraim tabana i vava na Vungavunga Gaas.

31 Tana tagu popono e mamauri moa a Josua, migira na tinoni ni Israel ara aqo dou vania moa na Taovia. Mi murina na mateana ia, mara aqo dou babâ vania moa na Taovia tana tagu popono ara mamauri moa igira gaqira ida, igira nogo ara sanga na reiana pipi na omea na Taovia e nauvanigira na Israel.

32 Ma na konina goto a Josep, aia igira na tinoni ni Israel ara adimaia talu i Ejipt, ara ba qilua i Sekem, tana turina kao a Jakob e voligininogoa kesa sangatu na tavina na siliva i koniqira na dalena a Hamor na tamana a Sekem. Ma na kao ia ara tangolidatoa igira na kukuana a Josep.

33 Me mate goto a Eleasar na dalena a Aaron mara qilua i Gibeal, aia na vera tana kao vungavungaga ni Epraim, na vera ia ara sauvanino-goa a Pinehas na dalena.

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ghari

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9